

59964

August - September 1975

la vida espiritual

duhovno
življenje

Declaración Universal de los Derechos Humanos de las Naciones Unidas

La presente declaración universal de derechos humanos como ideal común por el que todos los pueblos y naciones deben esforzarse, a fin de que tanto los individuos como las instituciones, inspirándose constantemente en ella, promuevan, mediante la enseñanza y la educación, el respeto a estos derechos y libertades, y aseguren, por medidas progresivas de carácter nacional e internacional, su reconocimiento y aplicación universales y efectivos, tanto entre los pueblos de los Estados Miembros como entre los de los territorios colocados bajo su jurisdicción.

Artículo 1. Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos y, dotados como están de razón y conciencia, deben comportarse fraternalmente los unos con los otros.

Artículo 2. 1. Toda persona tiene todos los derechos y libertades proclamados en esta Declaración, sin distinción alguna de raza, color, sexo, idioma, religión, opinión política o de cualquier otra índole nacional o social, posición económica, nacimiento o cualquier otra condición.

2. Además, no se hará distinción alguna fundada en la condición política, jurídica o internacional del país o territorio de cuya jurisdicción dependa una persona, tanto si se trata de un país independiente como de territorio bajo administración fiduciaria, no autónomo o sometido a cualquier otra limitación de soberanía.

(Continuará)

Naročnina Duhovnega življenja

Zaradi izrednega povišanja cene papirja in tiskarskih stroškov moramo zvišati naročnino **Duhovnega življenja** za leto 1975. Še 1. julijem je letošnja naročnina \$ 400,00. Vse one, ki so naročnino že poravnali do konca junija 1975, pa prosimo za tiskovni sklad. Ob tej priložnosti posebej vabimo naše mlade ljudi, zlasti pa novo ustanovljene družine, da naročijo Duhovno življenje.

Pričakujemo, da boste vsi po svojih močeh z razumevanjem pomagali pri vzdrževanju slovenskega verskega tiska. Bog vam povrni!

Duhovno življenje

Na 1. strani platnic:

Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru (foto Ivan Makovec)

Kaj pomeni Marijino vnebovzetje današnjemu človeku ?

V svetem letu 1950 je papež Pij XII. slovesno proglasil novo katoliško dogmo o Marijinem vnebovzetju: „Marija je bila po končanem zemeljskem življenju z dušo in telesom vzeta v nebo“. Cerkev je to resnico verovala že od vsega početka, s papeževo proglasitvijo ex cathedra je dobila le še najvišje in nezmotljivo potrdilo.

Kaj ima ta resnica povedati nam, ljudem 20. stoletja? Naj omenim le dve stvari.

Najprej nam dogma o Marijinem poveličanju v nebesih kliče v spomin temeljno resnico o končnem človekovem namenu, ki je blaženo združenje z Bogom v nebesih. „Nimamo tu na zemlji stalnega bivališča, temveč pričakujemo prihodnjega poveličanja“ (sv. Pavel). Presenetljiv sodoben napredek znanosti in tehnike v poznanju in obvladanju narave je premnogo ljudi tako očaral, da so se znova začeli predajati sanjam o nekem zemeljskem raju, ki naj bi nadomestil krščansko pričakovanje „prihodnjega veka“. Človeštvo naj bi si na tej zemlji ustvarilo raj, ki naj bi bil edini cilj in smisel človekovega življenja. Premnogi so se tako zazrli v zemljo, da so zgubili vsak smisel in vero v nadzemske stvarnosti. Predajajo se izključno le še delu in skrbi za materialno blaginjo, pri tem pa zanemarjajo ali pa celo zgubljajo vsak smisel za duhovno, še posebej pa religiozno razsežnost svojega življenja.

Dogma Marijinega duhovno-telesnega poveličanja nas poziva k streznjenju. Življenje na zemlji ima sicer lep in velik pomen, a le v luči, ki prihaja iz večnosti. Brez tega sija iz onstranosti postane docela nerazumljivo in kmalu tudi neznosno. Človek je končno ustvarjen za srečo v Bogu in „nemirno je naše srcé, dokler ne počije v Njem“ (sv. Avguštin).

Potem pa nas resnica o Marijinem telesnem poveličanju uči tudi pravega odnosa do našega telesa. Krščanstvo telesa ne prezira, tudi ga ne smatra za nekakšno ječo, v katero bi bila zaprta duša. Proti tem in podobnim zmotam je morala Cerkev večkrat v zgodovini nastopati. Danes pa žal svet prehaja v drugo skrajnost — telesnost

skorajda obožuje. Večino svojega časa in skrbi posveča telesu. Dejansko velik del človeštva živi po materialističnem življenjskem nazoru, četudi ga mnogi v teoriji odklanjajo. Telesno uživanje je premnogim ves in edini smisel življenja.

Ob dogmi Marijinega telesnega poveličanja v nebesih naj bi se človek spet zavedel po eni strani resnične vrednosti svojega telesa, po drugi strani pa ne pozabil, da je prvenstveno v človeku duh. Obenem naj bi se znova zavedel, da je telo zaradi izvirnega greha in splošne grešnosti človeštva vir premnogih skušnjav. Da ga je zato treba s primerno askezo in disciplino podrežati duhu, če nočemo, da bo telo usužnjilo duha sebi in človeka odtujilo Bogu. Marijino vnebovzetje nas vedno znova spominja na resnico, da nosimo duha v krhki posodi in da moramo po zgledu vseh velikih ljudi telo devati v sužnost, da nam ne bo v pogubo, temveč bo z duhom vred nekoč doživelo dokončno poveličanje.

L. K.

Rad Marijo bi poznal

Vrh drevesa v gnezdju ptice, sive ptice jerebice —
v polja daljna, polja tuja hodijo v gosti.

Pod drevesom sem ob deblo se naslonil, s prošnjami:
Jerebice, sive ptice, poletite mi na božje njive
in pogledjte in povejte: Rad Marijo bi poznal.

Jerebice, sive ptice, slepe so se povrnila:
niso videle Marije. Jaz bi jo pa rad poznal.

Topli potegnili so vetrovi. Veje kakor strune so se oglasile.
O, povejte, ako veste, o vetrovi: Rad Marijo bi poznal.

Potegnili so močnejše, da drevo je zamrmralo,
zašumele veje in se gnezdo zazibalo.

V deblu topli govorili so vetrovi:

Lice njeno kakor sonce in nje halja ko snegovi,
lepa, z rožami, med zvezdami pokojnimi
v daljah modrih se sprehaja med košutami,
iz nje sije, sije... Obmolčali v sencah so vetrovi.

Spet spregledale so ptice, jaz pod drevjem se zravnal.
Ko je v srcu zašumelo, sem Marijo prepoznal.

Jože Pogačnik

Pobožnost do Jezusovega srca

Dragi verniki in dragi bratje duhovniki!

Temu svetemu letu je sveti oče Pavel VI. dal poseben namen sprave z Bogom in ljudmi. Božja previdnost je hotela, da s tem letom sovпада tudi 300-letnica Jezusovih prikazovanj sv. Marjeti Alacoque v Paray-le-Monialu. Zato želimo v prizadevanja svetega leta vnesti tudi posebno povabilo k obnovitvi in posodobljenju pobožnosti presvetemu Jezusovemu Srcu. Ta pobožnost je doslej prinašala izredne sadove za posvečenje duš. Škoda je, da je ob vsesplošnem spreminjanju na svetu in v Cerkvi zadnja leta začela pešati. Priznati moramo, da je imela tudi svoja pretiravanja, kakor pač vsaka zadeva, s katero imajo opraviti ljudje. Zato bi jo radi posodobili v duhu pokoncilске Cerkve in opozorili na njeno svetopisemsko utemeljitev in upravičenost.

Živimo v časih velikih prizadevanj za osvoboditev človeka, za njegovo plemenitenje in priznanje njegovih pravic. Toda ravno ta čas pa je tudi poln nemira, nasilja, vojn in nravne razbrzdanosti. Tajitev Boga je postala moda, vera s težavo premaguje razne vplive, posebno tiste, ki prihajajo prek družbenih občil in pogosto tudi v svetišča krščanskih družin vnašajo pogansko moralo in prizore najstrašnejšega nasilja. Pred našimi očmi nastaja povsem nov človek, ki je pogostokrat top in avtomatiziran, nesposoben ločiti dobro od slabega, pač pa željan uživati za vsako ceno. V vihri in nemiru življenja, v borbi za materialni standard, duhovno životari v svojem posvetnem mišljenju in se vse premalo ukvarja z osnovnimi resnicami o svetu in življenju.

Človekovo srce je vir slabega in svetega, največkrat srce ustvarja zločince in svetnike. Srce pa je lahko tudi slepo; včasih vidi pred sabo samo najbližji trenutek, noče pa videti nevarnosti, posledic in konca. Srce je zmožno z zavistjo gledati srečo grešnika in se neugodno počutiti v službi Bogu. Včasih se utruji na poti do svetosti in lahko hitro in zlahka preide na pot greha, pa čeprav razum temu ugovarja. Srce ima svoje zakone. Zanaša ga za maliki, ki mu znajo demagoško ugajati in od njega ničesar ne zahtevajo, in se zlahka poda na pot za maliki po svojih nagonih, posebno za tistimi, ki se mu laskajo.

To človekovo srce bi moralo najti svoj vzor v Bogu, ker je človek božja podoba. Če hočemo govoriti še bolj nazorno, bomo rekli, da ima svoj vzor v srcu Jezusa Kristusa, Boga in človeka. Sveto pismo pogostokrat govori — razume se, da na človeški način — o božjem srcu in misli pri tem na božje čutenje, na božjo ljubezen. V stari zavezi beremo: „Gospod je bil v srcu žalosten“ (1 Mojz 6,6). „Moje srce in moje oči bodo vedno v tej hiši, ki si jo sezidal“ (1 Kr 9, 3). „Misli mojega srca ostanejo od roda do roda“ (Ps 32, 11). „In dam vam pastirjev po svojem srcu“ (Jer 3, 15). „Ali ni Gospoda v srce ganilo kadilo, ki ste ga prižgali?“ (Jer). „Srce drhti za Efraima iz nežnega sočutja“ (Jer) itd. Tako to „božje srce“ označuje božjo ljubezen in usmiljenje. Prav tako nazorno govori tudi o človekovem srcu: „Svojo postavo zapišem v njihovo notranjost in jo zapišem v njih srce; jaz bom njihov Bog, oni bodo moje ljudstvo“ (Jer 31, 33).

Čeprav teh besedil svetega pisma ne moremo uporabiti naravnost kot osnovo za češčenje Jezusovega srca, so nam vendarle neke vrste smerokaz. Bog je zares postal človek, si privzel človeško srce in vse tisto, kar razumemo pod srcem in kar srce obséga — razen greha. Jezus, Bog in človek, je Beseda in Ljubezen, oznanilo in milost, učitelj in odrešenik. V sebi ima miselno in čustveno življenje, razum in srce. Zato pojem Jezusovega srca vsebuje in označuje ljubezen, usmiljenje spravo, odpuščanje, dobroto. Na to mislimo, kadar o kom pravimo, da je „človek dobrega srca“. Tako nam je lahko Jezusovo srce v vsem vzor. Sam Jezus nas k temu vabi: „Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen. Tako boste našli mir svojim dušam“ (Mt 11, 36). Jezus tudi pravi: „Blagor čistim v srcu“ (Mt 5, 8) in Boga je treba ljubiti „z vsem svojim srcem“, božja beseda pa pada v čisto in dobro srce in obrodi sad. Na to srce je mislil sv. Pavel, ko je pisal svojim Filipljanom: „Hrepenim po vas vseh v ljubezni Jezusa Kristusa“ (Flp 1, 8).

Tako je Jezusovo človeško srce simbol vsega Jezusovega človeškega čutenja, ljubezni dobrote, blagosti, prav tako kakor tudi ljudje povezujemo življenje svoje volje in čustev s srcem. Jezusovo človeško srce je bilo na križu prebodeno z vojakovo sulico. Očividec sv. Janez spričuje v svojem evangeliju: „Eden izmed vojakov je s sulico prebodel njegovo stran“ (Jan 19, 34). Vojak je hotel prebosti Jezusovo srce, da bi se prepričal o njegovi smrti. Že v stari zavezi je bilo napovedano, da ga bodo prebodli: „Ozirali se bodo nanj, ki so ga prebodli“ (Zah 12, 10) in: „Preboden je bil zaradi naših

grehov“ (Iz 53, 5). In sveti Janez dodaja v svojem evangeliju: „In takoj je pritekla kri in voda“ (Jan 19, 34). Ta tako pomenljiva rana je ostala tudi na Jezusovem poveličanem telesu in ko se je po svojem vstajenju apostolom prikazal, jim je pokazal „roke in stran“ (Jan 20, 21). Zato je pozval Tomaža, naj položi svojo roko v rano na njegovih prsih (Jan 20, 27). Pisatelj knjige Razodetja piše: „... in videlo ga bo vsako oko teh, ki so ga prebodli“ (Raz 1, 7).

Sveti očetje, mistiki in svetniki so radi razmišljali o tej rani prebodenega Jezusovega srca in v njej so gledali studenec, iz katerega je izšla Cerkev, sveti zakramenti in milosti nove zaveze. V tej rani so gledali največji izraz Jezusove ljubezni do nas grešnikov, ker „nihče nima večje ljubezni kakor tisti, ki da svoje življenje za svoje prijatelje“ (Jan 15, 13).

Jezus je učlovečena Beseda in razodeta Ljubezen. Današnji človek rajši uklanja svoje srce ljubezni kakor pa svojo pamet besedi. Odkar je v modroslovje in v vero zašel nerazložljivi sum v moč spoznanja, sum, ali je sploh mogoče spoznati objektivno resnico, je beseda, pa naj bo od kogarkoli že, zgubila svojo moč, tako da je v današnjem času mnogotera beseda profanirana in zlorabljena. Današnji svet išče le dela in ljubezen. Ker ga ljudje pogosto preva-

Pred celovečernim koncertom „Gallusa“ na predvečer žegnanja v Slovenski hiši (24. maja) je msgr. Anton Orehar pozdravil zbrano občinstvo in se zahvalil Gallusovim pevcem, orglarici gospe Anki Savelli-Gaserjevi in dirigentu dr. Juliju Savelliju za koncert, s katerim je „Gallus“ proslavil 1. obletnico posvetitve cerkve Marije Pomagaj. 1. del programa je obsegal cerkveno leto v pesmi, 2. del pa so sestavljale Marijine pesmi (foto Marjan Šušteršič).

rajo, se predaja nagonom, da si nekako ustvari lastno srečo. To je očitvidno znamenje našega časa, to moramo razbrati in doumeti in to nas poziva, da človekovo srce zdravimo tako, da mu predstavimo popoln vzor, srce Boga človeka.

„Glej Srce, ki je ljudi toliko ljubilo!“ je rekel Jezus sveti Marjeti Alacoque. „Ljubil me je in je sam sebe zame dal,“ je rekel za Jezusom sveti Pavel (Gal 2, 20). Najplemenitejše srce, ki je kdaj začelo biti v človeških prsih, je najbolj bogato ljubezni, ki se daruje vsem srcem. Njegova ljubezen je brez meja. Ljubil je vse ljudi, prijatelje in sovražnike, in na križu je molil za svoje morilce. Ljubil nas je do konca, do zadnje kaplje krvi, ki je pritekla iz njegovega prebodenega srca. Ljubi nas tudi sedaj, med nami živi in z nami čuti. Glejte, to srce, ki je bilo prebodeno zaradi naših grehov, polno ljubezni in ki od nas v tem našem času pričakuje povračilo ljubezni, spreobrnjenje, spravo in sočutje. To Srce želi postati znamenje našega časa in prebuditi v nas ljubezen do Boga in do bratov in sester.

Bog je že v stari zavezi ob svoji zavezi z Noetom, Abrahamom, Mojzesom in Izraelom dajal vernikom svoje obljube. Pa tudi obljube, ki jih je dalo Jezusovo srce, da bo spreobračalo grešnike, prinašalo družinam svetost, zvestim dušam pa zveličanje, so vključene v odrešenjsko delo. Vsak prvi petek v mesecu pa nam bo božje Jezusovo srce govorilo, nas vabilo in šolalo, da se navadimo živeti evharistično.

Cerkveno učiteljstvo je v zadnjih treh stoletjih doumelo Jezusovo željo in jo priporočalo v svojih dokumentih. Papež Klemen XIII. je vpeljal praznik Jezusovega srca, Pij IX. pa ga je razširil na ves svet. Leon XIII. je pred 75 leti v svetem letu ves svet posvetil presvetemu Jezusovemu srcu. Papež Benedikt XV. je Marjeto Alacoque razglasil za blaženo. Pij XI. je leta 1928 v okrožnici „Preusmiljeni Bog“ pobijal nasprotnike pobožnosti (Haurietis aquas — Črpali boste vodo). To pobožnost imenuje kar šolo svetosti. Za njim je šel Pavel VI. z dvema apostolskimi pismi. „Ker je evharistija,“ piše papež, „najčudovitejši dar presvetega Jezusovega srca, je naša vroča želja, da bi to srce čim bolj goreče častili s prejemanjem tega vzvišenega zakramenta. Kajti v evharistični daritvi zares darujemo in prejemo svojega Odrešenika. Razen tega pa je ta čudoviti zakrament na neki način vrh in središče vseh zakramentov. V njej se kakor na studentu napijemo duhovne moči in spominja nas na tisto ljubezen, ki presega sleherni ljubezen. To je tista ljubezen, ki nam jo je izkazal Jezus ob svojem trpljenju.“ Nato pa papež takole govori o naravi te pobožnosti: „Bistvo te pobožnosti je v češčenju Jezusa Kristusa,

v zadoščevanju, temelji pa predvsem na sveti evharistični daritvi.“

Dragi naši verniki! Pobožnost do presvetega Jezusovega srca je globoko utemeljena v svetem pismu, sprejelo in priporočilo jo je cerkveno učiteljstvo, psihologiji današnjega človeka pa posebej ustreza. Presveto Jezusovo srce je najboljši vzor nemirnemu človekovemu srcu. Je obramba proti malikom, ki zastrupljajo človekovo življenje. V tem svetem letu prenove in sprave obnovimo svojo vero v evharistično skrivnost. Ob različnih duhovnih obnovah, predvsem ob misijonih, naj misijonarji in pridigarji živo priporočajo vernikom pobožnost prvih petkov, župniki pa naj jih skrbno podpirajo. To je šola evharističnega življenja; ko jo enkrat pričnemo, jo zlahka nadaljujemo. Posebno to priporočamo mladini, ki je danes bolj kot kdaj izpostavljena škodljivim vplivom in se mora težko boriti, da si ohrani čisto dušo. Končno naj naše družine obnovijo svojo posvetitev presvetemu Jezusovemu srcu. Močna sodobna družbena občila ogrožajo družinsko molitev in ni lahko upreti se temu. Toda družina, ki ima na vidnem mestu podobo Jezusovega srca in prečistega Marijinega srca, se bo sleherni dan spomnila, da je molitev najboljše sredstvo za ohranitev Boga sredi družine in da je Jezusovo srce najmočnejši vzor in vir svetega življenja.

Vaši škofje

Obhajanje prve obletnice slovenske cerkve Marije Pomagaj v Buenos Airesu.

ODHOD

4

Nad zemljo se je bočilo visoko sočno nebo. Kljub pozno pomladnemu času so bili dnevi že čisto poletni, z vročim soncem in prijetno toplimi nočmi.

Italijanska ravnina se je pokрила s sočnim zelenjem: kolikor se je moglo videti čez zidove taborišča, je drevje kipelo v rasti in pred oči čaralo prijetnost in domačnost.

Okrog in okrog so morale biti njive z valujočo pšenico in črnika-sto koruzo. Ni jih bilo mogoče videti, le slutil si rast na njih, ki je plačevala znoj rok pridnih delavcev.

Že nekaj dni so bili v taborišču, kamor so jih pripeljali angleški tovornjaki. V zidanih barakah so našli streho, pa nič več kot streho, kajti ležali so v začetku na golih kamnitih tleh, šele po žetvi pšenice so prišli do dobre pešči-ce slame, ki jim je omehčala prej trdo in mrzlo ležišče.

Italijani, ki so upravljali taborišče, Slovencem niso bili naklonjeni: na svoji zemlji so se počutili gospodarje, čeprav so bili zasedeni po vseh mogočih vojaških silah. Hrana je imela okus in vonj po petroleju, na katerem se je kuhala, kotlov niso zadostno čistili. To je pripomoglo do odlo-

čitve, da je slovenski del taborišča skušal osnovati lastno kuhinjo.

Tudi izhod je bil zastražen: brez pismenega dovoljenja nisi mogel prve tedne v svobodo.

Peter Lodnik je po navadi dal knjigo pod pozduho in krenil tja za bližnji zid, kjer je bil nekoliko oddaljen od barak in ljudi. Tam je sedel in skušal brati, da bi se pomiril od nešteti doživetij zadnjih dni, ki so ga v resnici razburjala. Pa so le črke plavale pred njim, ne da bi bil umel njih smisel: vedno znova se je predajal razmišljanju in tuhtanju...

Spet je bil sam. Nikogar ni poznal, dasi je stanoval med ljudmi in živel z njimi. Martin se je bil že v Beljaku ločil od njega. Šel je pogledat za svojo družino, ki jo je bil pustil pri dravskem mostu. Za njim mu je bilo zelo žal, kajti že od prvega srečanja sta se dobro razumela. Z ostalimi ljudmi pa je bilo v teh dneh tako: vsakdo je imel svoje težave in se je z njimi zaprl v svoj svet, ko so se raznesle govornice, da so se vtihotapili med novimi prišleci tudi namenoma partizanski ogleduhi. To je še bolj povečalo čut za previdnost in nezaupanje.

Komaj se je zarja dneva razlila čez nebo, že so se dan za dnem pozibavala vojaška letala visoko

gori pod njim in se urila in spreletavala sem ter tja. Le v opoldanski vročini so malo prenehala, proti večeru pa spet po istih poteh, dokler ni zadnje sonce zlatilo njihovih temnih trupov pod modrimi višinami.

Ljudje so radi opazovali te gibčne vaje in si z velikim upanjem dvigali pogum: „Glejte, kake priprave! To ni kar tja v dan!“

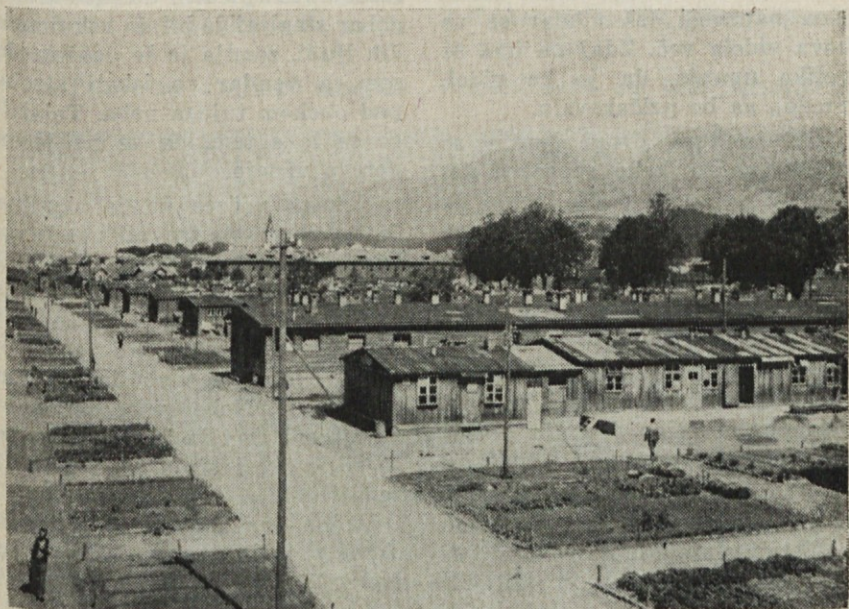
In drugi so odgovarjali: „Že vedo, zakaj. Za njih vojna še ni

končana. Boste videli, da bomo v kratkem šli nazaj...“

Če je fotograf Lojze naletel na ta razgovor, pa je vselej odločno pribil: „Jaz vam pa pravim, da bomo spet doma še prej, ko se bodo tepke omehčale.“

Tisti, ki so kaj poznali sadje-rejo, so znali povedati, da tepke zorijo tja po Vseh svetih in da se zmehčajo šele, ko obleži sneg na zemlji.

V tem upanju so ljudje živeli

Del špitalskega taborišča s farno cerkvijo v ozadju. Ko se je prvotnim slovenskim taboriščnikom pridružilo še liensko taborišče, je špital ob Dravi postal pravcato slovensko mesto s cerkvijo, s cvetčimi verskimi organizacijami in društvi, ljudsko šolo, gimnazijo, obrtno, kmetijsko in gospodinjstvo šolo, z delavnicami vseh vrst, z velikim pevskim zborom, z dnevnikom „TABORIŠČNIK“, z mesečnikom „BOGOLJUB“, z dnevnimi „radijskimi“ oddajami po zvočnikih, z mladinskim domom in skavti...

in šteli tedne in mesce, ko se bo zdomstvo nehalo ter se povrnejo spet zmagoslavno domov. Nihče ni mogel verjeti v tak konec vojne, da bi pol Evrope padlo pod komunistično oblast in da bi Jugoslavija ostala zapisana med sovražnike zapadnih zaveznikov.

Peter Lodnik je bil še ves pod vtisom tistega zadnjega srečanja s Sašo. Čudil se je sam pri sebi, da ji je dajal take odgovore, kajti poznal je njeno odločnost. Kako res v zadnjem trenutku je prišla rešitev, da se ni uresničila materina napoved, češ nikdar se ne bova videla več. Zdaj pa ima še veliko upanje, da jo bo videl, preden ga bo pričakovala.

On in tudi drugi ljudje so mislili na to, kako sporočiti domačim, da so se rešili in kje da so. Pošta ni delovala, ljudje pa so bežali le od tam sem, nihče pa ni šel od tod tja.

Že naslednje jutro pa je prišla v taborišče v angleškem oskrbovalnem prevozu slovenska rojkinja iz Trsta. V eni uri je prevzela čez desetino drobnih pisanj za svoje v Celovcu in Ljubljani.

Taboriščno življenje je bilo vsak dan živo, vsak dan novo. Za stalno so ostali v njem le Slovenci. Drugače pa so prihajali in odhajali tovarnjaki polni ljudi. Poljaki, Ukrajinci, Čehi, Madžari, Francozi, Nemci... menda ni bilo naroda, ki bi ne bil med množico potujočih. Bilo je to prehodno taborišče: eni na sever, drugi na jug. Vsemogoče usode so bile z

njimi: bližajoči se domu so vris-kali, peli, harmonika je donela med njimi v veselih melodijah. Drugi so odhajali iz domovine, proč, čim dalje proč, tem bolje zanje. Domače zvezde so zanje izgubljale svoj lesk, zvezde tujine so jih spremljale na neznanih tujih cestah. Bili so to ljudje, ki so imeli domovino, jo ljubili in se oddaljevali od nje z žalostjo v srcu. Vse so pustili za košček svobode, ki je ugasnila doma.

Med temi so bili tudi Slovenci. Čisto blizu so čutili domače kraje, dober steglaj je bil do rok domačih ljudi, zemlja je še dehtela do sem, a vendar so iskali strehe pod obokom tujega neba. Tolažili so se le s tem, da se na jesen gotovo vrnejo.

Nekega večera se je skupina fantov zbrala na travniku za barakami. Zapeli so pesmi, ki jih ni mogoče pozabiti in je tudi brez njih težko biti. Sprva so se bolj uglaševali, poskušavali glasove, nato pa je že vse z večjim ognjem lila iz grl. Nebo se je že odelo s plaščem noči in le zlate zvezde so silile skozi svoja okenca proti zemlji.

Vedno več ljudi se je zbiralo okrog pojočih fantov. Pesem ima čudovito moč. Slišiš jo in se ji približuješ: kliče te tiho in vztrajno in ne moreš se odreči vabilu. Živa se nataka v tebe in ti ji plačuješ lepoto s svojo živo ljubeznijo.

Tako so postali večeri vedno polni pesmi: žalost in trpljenje

duš je iskalo svojo uteho. Našlo jo je v večerih na travniku, kjer je včasih vse poprijelo in pelo. Ko so odhajali, so čutili, da jim je odleglo in da so zaspali z novim upanjem in tolažbo.

Potem so se zbrali tudi pevci, da bodo peli pri nedeljskih mašah, kajti ena od barak je bila urejena v kapelo. Ljudje so iskali v njej veliko tolažbo in razumevanje. Čas z vso težo se je zvrnil nanje. Kje bi bili mogli najti mir, če ne pri Bogu, ki je uravnaval vsa dejanja na zemlji in tudi njihovo žalost in veselje imel položeno na svojo tehtnico!

Na Telovo se je vila po taboriš-

ču procesija in Gospod je blagoslavljal tiste, ki so ga z dobro mislijo v srcu spremljali na njegovi veličastni poti. Duše so pele in hvalile Njega, ki je prišel med nje in jih rešil nevarnosti zadnjih dni.

Izpred oltarja so zbrani poslušali pastirjevo besedo: „Glejte, dragi verniki! Tu na oltarju stoji med nami. On ve, zakaj nas je Oče pripeljal sem, in ve tudi, kam nam je določil pot. Ostanimo ob njem in ne bo nas zapustil!“

Te besede so bile kakor napoved in prerokba.

Ustanovili so tudi taboriščni

Nad tisoč slovenskih protikomunističnih civilnih beguncev in posameznih domobrancev so Angleži 12. maja 1945 prepeljali na tovornjakih iz Beljaka v begunska taborišča v Italiji. Na sliki kratek počitek na dolgi poti (foto Lojze Erjavec).

odbor, da bi zastopal Slovence pri upravi, ki jo je prevzel nov angleški oficir.

Tudi šole so pričele z delom: učitelje in profesorje so poklicali k delu in mladina je nadaljevala tam, kjer je pretrgala doma učenje. Bilo je pač nekoliko drugače, v začetku s svinčnikom in kosom papirja, ampak v učilnicah je zvenela slovenska beseda in polnila mlada srca. Škoda je bilo v brezdelju zapravljati čas.

Peter Lodnik je bil med pevci in med profesorji. To delo ga je dovolj zaposlilo, da ni preveč razmišljal o preteklosti, a tudi negotovi prihodnosti se je predajal manj.

Življenje se je precej pomirilo in ustalilo. Tudi izboljšalo. Domači kuharji so pripravljali hrano, ki je vrnila beguncem prvotno zdravje. Šola je resno delala, da je v mladini, čeprav z vseh vetrov zbrani, raslo spoštovanje do svojih učiteljev. Pevski zbor se je redno vadil, da v kratkem nastopi s prvim koncertom. Tudi razgovori o važnih témah so se začeli, da so ljudi spravili z omrtvelosti duha. Vse je teklo svojo pot v upanju, da se bo svetovna stvar uredila in da bo možen njihov povratak. Le nekateri, ki so imeli sorodnike v prekomorskih državah, so odposlali prva pisma do njih.

Neki večer je Lodnika presenetilo veselo srečanje. Bila je še luč zarje na večernem nebu, ko so spet peli na travniku. Nenadoma mu je nekdo položil roki na oči

in ga izza hrbta vprašal: „Ugani-te, Peter, kdo sem!“

Peter je izrekel vsa mogoča imena ljudi, ki so mu prišla na misel, znance s katerimi se je srečal v zadnjih tednih, a ni mogel pogoditi pravega.

„Prinesel sem vam pištolo, ki ste mi jo posodili,“ je neznanec pomagal.

„Martin! Ne, ni mogoče!“ je veselo vzkliknil in se bistro obrnil.

„V resnici, tu sem!“ je pritrdil Martin. „Dober večer!“

Stisnila sta si roki in za hip umolknila, kakor bi bila že dolgo pričakovala to srečanje, ki je prišlo iznenada.

„Odkod, Martin?“

„S Koroške, kjer sva se razšla.“

„Pojdiva, da mi poveste, kako ste živeli, odkar sva se ločila!“

Peter Lodnik ga je držal za roko in ga peljal iz pojoče gručice tja proti taboriščemu zidu, da bosta v miru govorila.

„Najprej“, je začel Peter, „kako je z vašo družino? Ste jo našli?“

„Še predno sem prišel do dravskega mosta, sem zvedel, da so begunci šli na Vetrinjsko polje. Zavil sem tja in našel svoje z onimi dobrimi ljudmi, ki so nas prepeljali čez Ljubelj. Tudi vaš nahrbtnik je pri njih.“

„To je bilo veselo snidenje, kajne!“

„Predstavljajte si! Nič niso vedeli, kaj se mi je zgodilo. Le žena je zatrjevala, da se ne boji zame. Sumili pa so, da sem bil poslan

v zaupni zadevi nazaj čez Ljubelj.“

„Ste prišli z družino sem?“

„Ne! Sam! Pustil sem jo tam. Ampak zdaj se povedal, kam grem.“

„Kako ste zvedeli za nas?“

„Neko dekle iz Trsta je prišlo tja gor in prineslo novico, da so tu Slovenci, ki so bili prej v Beljaku. Takoj sem se spomnil, da morete biti med njimi.“

„Zelo sem vas vesel! Martin. hudo mi je bilo, ko sva se ločila.“

„Tudi meni, ampak vlekla me je usoda družine! Saj razumete!“

„Razumem! Kako, da ste jo pustili spet samo?“

„Glejte, v teh časih človek ne

živi le za družino, dasi je ta prva...“

Peter Lodnik je pomislil. Sumil je, da prihaja Martin zaradi kake druge stvari.

„In kako ste potovali?“ je spet pobaral Peter.

„Brez večjih težav. Človek se mora znati obrniti!“ Pogledal je proti gručī na travniku in prisluhnil.

„Veseli so in lepo pojejo! Je tu zmeraj tako?“ je vprašal.

„Ob večerih, da pozabijo na skrbi in žalosti!“

„Na kake žalosti?“

„Dobro, pač na vse, kar smo doživeli. Bilo je mnogo grenkega...“ je ugotavljal Peter.

Poslopje malega semenišča v Vidmu je 13., 14. in 15. maja 1945 služilo za prehodno taborišče za slovenske begunce. Po napornem potovanju v natrpanih tovornjakih se je prileгла topla hrana iz skupne kuhinje (foto L. Erjavec).

„Grenkoba je šele med nami. Velika grenkoba!“ je izdal Martin in sklonil glavo. „Prišel sem, da vas opozorim na nevarnost, dokler je še čas!“ je dodal odločno.

Peter Lodnik je osupnil. Martin je prinesel težke vesti, je pomislil.

„Kako to mislite? Kaj se je zgodilo?“ je zapičil vanj oči.

„Peter, molčite, kar vam bom zaupal, da se ne raznese prehitro med ljudi! Prizanesimo jim še nocoj!“

Umolknil je za trenutek, žgalo ga je v prsih in srce mu je močnejše bilo. Vedel je, da bo novica padla težko in globoko, kakor bi odjeknila iz globokega in črnega groba.

„Domobranci so Angleži izročili partizanom v roke...“ je počasi izrekel.

„Ni mogoče! Kakó, zavezniki izročili...?“ je goltal Peter.

„S prevaro, da gredo v Italijo, so jih nabasali na tovornjake in jih stlačili v vlake na meji. Tam so jih sprejeli partizani in odvlekli domov.“

Peter Lodnik se je prijel za glavo in ni spravil besede iz sebe. Poznal je partizane in ni dvomil v usodo teh jetnikov.

Oba sta obmolknila.

Peter se je napotil z bolečino v srcu še nato proti kapeli. Srečal se je tam z župnikom, ki je zaklepal vrata. Ni mogel z grozno novico obtežen mimo njega.

Za župnika je bila ta noč dolga, brez konca. Noč molitve in težkega tehtanja besed, s katerimi naj pri maši vernikom razodene grenko resnico.

(Bo še)

Roža Marija

Na skali roža raste,
roža Marija, rajska Mati,
roža sedmerih žalosti.

Roža Marija, glej zemljico našo,
žalostna pota so romarska,
tihe so pesmi, ki prosijo.

Materam našim so križali sine,
materam našim so srca prebodli
z meči sedmerimi.

Roža Marija, rajska Mati,
pomagaj nam v milosti svoji,
roža sedmerih žalosti.

Roža Marija solzó potočila,
roža Marija za našo srečo,
roža sedmerih žalosti.

F. B.

Zgodba Milana Zaica, rešenca iz Kočevskega Roga

Sumljiva pot

Dne 29. maja smo se v Vetrinju pripravili za odhod, meneč, da bomo šli v Italijo. Nekam sumljivo pa se nam je zdelo, da je poročnik Gomiršek pred odhodom molitvijo rekel: „Molimo za srečno pot, ker ne vemo, kam gremo.“

Pomikali smo se po isti poti, koder smo prišli, ob kupih odvrženega orožja. Angleži so nas spremljali z oklopnimi avtomobili in džipi. Čez Dravo smo šli po istem mostu, kot smo prišli. Potovali smo od osmih zjutraj do petih popoldne. Med potjo smo peli, vendar je bilo razpoloženje nekam klavrno.

Izročeni Titovim komunistom

V Podroščici smo naleteli na Titove partizane, večinoma Bosance, ki so bili mobilizirani proti koncu 1. 1944, kot so nam sami povedali. Nas niso grdo gledali, mogoče zato, ker smo imeli kraljeve kokarde. Rekli so nam, da so prišli po konje in vozove, ki smo jih mi odpeljali.

Kmalu je prišel vlak in se ustavil nekaj sto metrov pred postajo.

Izstopili so partizani in odšli v gozd. Mi smo brž obvestili našo komando, ki nam je odgovorila, da se nam ni ničesar bati, ker smo na angleškem transportu. Začeli so nas nakladati na vagone. Tudi konje so naložili. Ker se Angležem ni zdelo dovolj hitro, so nas začeli biti in suvati s kopiti na precej surov način.

Ko so zapirali vagone, so imeli Angleži puške pripravljene na strel. Tedaj so se približali partizani in nam začeli groziti s smrtjo. Vlak se je pomaknil proti predoru, kjer se je ustavil za pol ure. Partizani so začeli razbijati po vagonih, jih odpirati in nam s silo pobirati obleko, ure, pasove in druge predmete, ki so imeli kakšno vrednost.

Pretepanje v Kranju

V Kranju so nas prisilili, da smo izstopili. Bilo je hujše kot na sodni dan. Peljali so nas malo ven iz Kranja v neko taborišče, nas tam spravili na dvorišče in ko smo čakali kaj se bo zgodilo, so pripeljali 17-letnega domobranca Komana Franceta, doma iz Dravelj, mu z brzostrelko izbijali

zobe in ga dalje časa fizično in živčno mučili, potem pa mu je partizanski komisar, ki je rekel, da je doma z Vrhnike in da se je boril na Primorskem, pognal rafal v glavo. Za tem vpraša še nas prisotne, če se da kdo prostovoljno ustreliti. Moram pripomniti, da je bil Komanov Franče čisto miren in ni rekel besede.

Mrliča so pustili ležati tam do jutra. Ko je naslednjega dne komandant Kranja na konju prišel v taborišče s psom, je pes začel vohati mrliča, nakar je komandant jedko pripomnil: „Čudno se mi zdi, da hoče pes vohati izdajalsko kri.“ V začetku ukaže mrliča vreči v latrino, pa se premisli in ga da zakopati kar tam na dvorišču.

Kmalu se je začelo preiskovanje in pretepanje. Iz vseh krajev so prihajali partizani iskat znane domobrance, da so jih pretepali in mučili. Najbolj divje je postopal Maretov Žane iz Novega mesta, posebno z Novomeščani.

Dne 1. junija so nas v spremstvu tankov in topov odpeljali iz taborišča čez mesto Kranj. Iz ljudstva so padale na nas psovke kot na izdajalce in morilce in veliko je bilo povpraševanje, kje smo pustili škofa Rožmana in Rupnika. Ko so nas prignali na kolodvor, so nas začeli nalagati na živinske vagone med pretepanjem z bikovkami, zmerjanjem in grožnjami. Naložili so nas po 60 do 80 v vsak vagon, da smo bili popolnoma nabiti v njih.

Vožnja v Kočevje

Po kratki vožnji je vlak dospel do reke Sore, kjer pa je bil most porušen. Zato so nas raztovorili in nas pri vratih vagonov sprejeli, kot je bila že navada, z bikovkami, psovkami in kletvami. Prišli smo na cesto, ki vodi iz Kranja v Ljubljano. Tam so nas prevzeli hrvaški partizani, ki so z nami lepo postopali in nam tudi dajali vode, ko smo za njo prosili. Tako smo prišli peš do št. Vida, kjer so nas zaprli. Sem so potem komunisti hodili iskat svoje žrtve. Od tam so odpeljali policijskega oficirja Hlebca. Jaz ga osebno nisem poznal, povedali pa so mi drugi, da je bil popolnoma pretepen, pa je vendar šel ponosno in pokonci.

Okrog petih popoldne pride vlak iz Ljubljane in naložili so nas tako kot v Kranju. Do Šiške je vlak peljal tiho, brez kričanja in zmerjanja partizanov. Tam se je ustavil za kakih 20 minut. Približali so se neki civilisti in, ko so v nas spoznali domobrance, so nas obsuli s psovkami.

Na ljubljanskem kolodvoru se vlak ni ustavil, ampak šele po nekaj minutah vožnje zunaj kolodvora. Tam so nas zopet izložili. Takega sprejema nismo pričakovali. Kot bi se svet podiral: kričanje, vpitje, razbijanje po vagonih, še hujše pa pretepanje. Prav zares, da se to ne da popisati. Na obzidju klavnice in tam okrog je bila množica ljudi, mi pa smo tekli, kolikor smo mogli.

Avemarijo zvoni

Ker je bil most čez Ljubljano porušen, so nas gnali na drugo stran, kjer so že imeli pripravljen drug vlak. Ko smo kobacali na vagone, je skoraj vsak, ki se je z rokami prijel za ročaje, da bi laže prišel v vagon, dobil udarec po roki in tako smo drug drugega pehali, da bi bili čim prej notri. Ko so nas zaprli v vagone, je bilo še pri dnevu. Tam smo čakali

dobro uro. Začelo se je mračiti in zaslišali smo zvoniti avemarijo, nakar smo vsi zbrano zmolili angelsko češčenje. Partizani pa so razbijali po vratih in vpili, da nam tudi Marija ne more več pomagati.

Kmalu za tem se je vlak premaknil. Vozil je precej počasi, vendar še prehitro za nas, ki smo že slutili svojo usodo, čeprav smo bili natrpani kot žveplenke.

Prihod v Kočevje

Lačni, žejni in izmučeni smo prišli v Kočevje natančno ob sončnem vzhodu, nekako ob petih zjutraj. Ko so se odprla vrata vagona, smo se z vso naglico pognali ven, ker smo vedeli, kakšen sprejem nas čaka. Pri vratih pa so bili srbski in hrvaški partizani in so se nam čudili: „Šta se plašite?“ Postrojili so nas po štiri in štiri in bilo nas je toliko, da so bili prvi že v mestu, ko smo bili drugi še na postaji. Računam, da nas je bilo okoli 1600. Z nami so hodili isti križev pot nekateri četniki in hrvaški domobranci. Gnali so nas v poslopje kočevske gimnazije. Hrepeneče smo iskali požirek vode, pa ga nismo mogli dobiti. Poleči smo se morali tako nagosto, da nismo imeli kam stopiti. Še prej pa so nas natančno preiskali.

Pet bratov na poti v smrt

Čez kakih deset minut pokličejo našo in sosednjo sobo za zajtrk. Na stopnicah srečam Lesarja Janeza iz Zagorice, ki mi pove, da so tudi moji trije bratje na dvorišču gimnazije. Res je bilo tam kakih sto domobrancev, med njimi tudi moji bratje Tone, Nace in Stane, med tem ko je bil brat Janez še v stavbi.

V konzervne škatlje so nam natresli nekaj fižola in pesnega listja, nekuhano in neslano. Jesti nam pa niso dovolili. Nismo še

vsi dobili tiste vode, že je prišel ukaz, naj se postavimo v vrsto po štirje in štirje.

Začeli smo korakati skozi mesto, kjer je bilo partizanov, da je kar mrgolelo. Civilistov ni bilo videti nikjer, le neko dekle, ki je stalo pred železniško hišo, je z žalost-

nim obrazom gledalo naš sprevod. Korakali smo po glavni ulici, nato čez Rinžo, mimo cerkve in mimo gradu v Rokodelski dom. Pred domom je stala lopa, v kateri smo opazili cele kupe vojaških oblek, kar nametanih in s krvavimi madeži. „Poglej!“, reče nekdo, pa nobeden si ni upal omeniti, kaj naj bi to pomenilo.

Gremo v stavbo in jaz pridem v prvo sobo na desno. Nasproti je bila druga soba, v kateri je bilo cel kup nastrižene žice, posamezen košček je bil dolg približno tri pedi. Lahko rečem, da je bil kup visok en meter. V stavbo so prišli tudi moji bratje.

Kmalu nato pa se postavijo stražarji na vrata in se začnejo surovinsko, da ne rečem po živalsko obnašati. Znova so nas pregledali, oddati smo morali že itak prazne nahrbtnike, hkrati pa so nas med hudim pretepanjem začeli vezati po dva in dva. Jaz sem imel pri sebi zavojček cigaret „Morava“ in prosil partizana, naj mi jih pusti. Ko me je zvezal, mi jih je vzel, rekoč: „Saj greste v angleški logor, kjer boste imeli vsega dosti.“ Zaslišali so se kamioni in takoj so nas začeli nakladati na nje.

Vsakega so zvezali z žico tako, da so bile roke na hrbtu, žica pa se je zajedala v meso. Lakte so nam tako stisnili skupaj, da je pošteno bolelo. Jaz sem se toliko časa izmikal, da sem bil iz tiste sobe zadnji zvezan. Navezan sem bil skupaj s salezijancem Tonetom Hočevarjem iz Ambrusa, za menoj pa je bil Tone Žagar iz Dobrega polja. Ko smo bili zvezani, so tolkli po nas, nam grozili s streljanjem in repetirali brzostrelke.

Edino, kar mi je še ostalo, je bila svetinjska Matera božje in Srca Jezusovega, ki sem jo pripel v žep na srajci. Priporočil sem se Materi božji v varstvo. Kamion je pripeljal k vhodu v stavbo, tako da nihče ni mogel drugam kot na kamion. Pri kobacanju nanj so nam pomagali z vpitjem, pretepanjem in suvanjem.

Jaz sem bil naložen na drugi kamion, na dvorišču pa jih je bilo šest. Na vsakem kamionu so bili štirje partizani, ki so nas sprejemali in urejevali z bikovkami. Bilo je nekaj nečloveškega: po dva sta se morala vستي, druga dva pa vleči na trebuh in tako so natlačili eno vrsto za drugo kot polena.

Zatem so potegnili avto na kraj, menda zato, da so naložili še druge. Jaz sem želel videti še svoje brate in sem jih res opazil. Dvojčka, Tone in Nace, sta bila zvezana skupaj, Stane pa je bil zvezan s Kržišnikom Lojzetom, doma iz Kostanjevice. Mene so bratje opazili, ker sem se vzpel,

kolikor sem se mogel. Nje so naložili na četrti kamion. Z nasmehom so mi povedali vse, kar so hoteli: naj bom miren, ko se bomo videli na drugem svetu, bo že boljše.

Brata Jožeta nisem videl. Je bil v skupini za nami in je v Kočevskem Rogu padel v isto jamo kot jaz in bratje, mi predpoldne, on šele popoldne.

(Konec prihodnjč)

.....

Molitveni namen

za avgust

Splošni: Da bi se v tem svetem letu srca ljudi bolj odpirala delovanju božjega Duha.

Misijonski: Da bi delovanje Papeške misijonske zveze tudi v misijonskih deželah uspešno pospeševalo misijonarskega duha in misijonske poklice.

za september

Splošni: Da bi versko gibanje svetega leta učinkovito podprlo prizadevanja, da se uresniči, kar je naročil 2. vatikanski koncil.

Misijonski: Da bi se duhovniki, redovniki in laiki ustrezno prenovili za uresničenje pastoralno misijonskega dela v današnji družbi.

.....

Proslave tridesetletnice našega odhoda iz domovine in vetrinjske tragedije

Praznik junakov

Na prvo nedeljo v juniju je bila v Slovenski hiši proslava v spomin protikomunističnih žrtev, ki so padle v Sloveniji med revolucijo in po njej. Ker je letos preteklo 30 let od pokola 12 tisočev domobrancev, je bila pietetna slavnost še posebej množično obiskana.

V spominski cerkvi

V spominski cerkvi Marije Pomagaj je bila ob štirih popoldne maša za žrtve. Z delegatom msgr. Antonom Oreharjem so somaševali Jože Guštin, dr. Alojzij Kukovica, Matija Lamovšek, Gregor Mali, Janez Petek, Jože Škerbec, Tone Škulj in dr. Filip Žakelj. Med mašo je pel „Gallus“ pod vodstvom dr. Julija Savellija in ob orgljanju ge. Ank. Savelli-Gaser. Med mašo je msgr. Orehar razvijal te-le misli:

Ko se spominjamo 30-letnice pokola naših domobrancev in drugih vojakov ter svojega odhoda iz domovine, vemo, da vse to ni prišlo nenadoma, temveč da so brezbožni komunisti to pripravljali že desetletja z vdorom marksizma v naše šole, zlasti na univerzo in z razkrajanjem naših katoliških organizacij.

Pozitivno pa je pripravo na našo odločitev pripravil rajni škof Rožman s klicem po duhovni poglobitvi, katera je bila glavni cilj evharističnega kongresa in kongresa Kristusa Kralja, ter vabilom k edinosti med verniki.

Ko je komunistična revolucija nastopila z vso brutalnostjo, je bil škof znamenit po svojem jasnem nauku o ciljih brezbožnega komunizma, OF in nespametnih sopotnikov v krščanskih vrstah. Na civilnem področju so to opravili organizatorji političnega življenja ter pouka o brezbožnem komunizmu po šolah.

Ko mislimo na pokol vojakov in civilnih žrtev l. 1945 in na svoj odhod od doma, molimo za pokoj rajnih in stanovitnost živih žrtev, ki še danes trpijo v domovini in v izseljenstvu. Glede sebe pa se zahvalimo Bogu za srečno rešitev.

Kaj hočemo v bodoče? Ker hočemo živeti, moramo izbrati sredstva, da si to življenje ohranimo tudi v bodočih rodovih. Naše delo bomo opravili predvsem na duhovnem področju. Ker je komunizem materializem, moramo biti mi idealisti. Ne smemo gledati samo, kako si bomo ostvarili čimvečjo osebno blaginjo na tem svetu, temveč

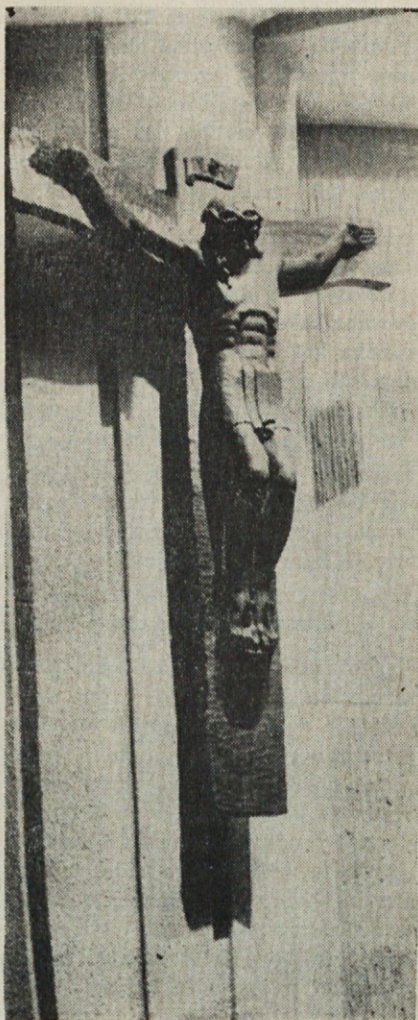
koliko bomo žrtvovali in sodelovali pri ohranjanju skupnosti. Sodelovati moramo v organizacijah, pri listih, v domovih, z žrtvovanjem časa

Ker je komunizem po nauku Pija XI. v bistvu brezboštvo, moramo uporabljati predvsem krščanska sredstva. Med temi je najprej molitev, s katero priznamo Boga in svojo navezanost nanj. Moliti moramo za razsvetljenje in moč v boju, zlasti družinski rožni venec. Radi se udeležujemo sv. maš in obhajajmo prve petke in prve sobote. Skrbeti moramo za resnico, da jo poznamo za sebe in da jo razložimo otrokom, ki so danes pod hudim vplivom marksizma v tej deželi. Ohraniti moramo pravo razmerje do Cerkve, katere člani smo. Moramo jo spoštovati in ubogati kljub vsem njenim pomanjkljivostim. Vedno ne moremo razumeti vseh korakov Cerkve, ne smemo pa zahtevati, da bo Cerkev vedno reševala probleme iz našega majhnega stališča. Ostane nam najbolj krščansko sredstvo — ljubezen do Boga in do bližnjega. Je to zapoved in obenem nam je potrebna, da si med seboj pomagamo in drug z drugim potrpite. Spoštujmo svobodo in dobro ime bližnjega ter vsake skupine. Vse organizacije, posebej obe organizaciji borcev, naj se potrudijo za medsebojno spoštovanje v govoru in pisanju. Če bi se dali razkrojiti, bi naredili največjo uslugo brezbožnemu komunizmu. Skupno se bomo rešili, posamezno bi izginili.

Pred spomenikom

Po maši je bil krajši spored pred spomenikom protikomunističnim žrt-

vam na dvorišču Slovenske hiše. Spored je povezoval kulturni referent ZS Lojze Rezelj. Najprej je Mladin-

Križ v cerkvi Marije Pomagaj — delo Ivana Bukovca (M. Šušteršič).

ska godba pod taktirko Toneta Skubica zaigrala žalostinke, nato sta dva fanti v narodni noši položila venec. Za njima so se uvrstili Miloš Stare, predsednik NO, Marjan Loboda, predsednik ZS, predsednika obeh borčevskih organizacij, predsedniki krajevnih domov in organizacij. Msgr. Orehar je vodil molitve za padle, vsi navzoči pa so ob spremljavi godbe zapeli Oče, mati, bratje in sestre...

V dvorani

Najbrž ni bila še nikoli velika dvorana tako napolnjena do zadnjega kotička kot tokrat. Rojaki so docela napolnili prostorno dvorano in kljub veliki gneči pietetno sledili programu.

Spominsko besedo ob 30-letnici naše poti v svobodo in pokola slovenskih domobrancev je imel Marjan Loboda, predsednik Zedinjene Slovenije. Njegov govor objavljamo:

Govor Marjana Lobode

Slovenija v svetu, od Buenos Airesa pa do Toronta; bo v teh dneh počastila svet spomin naših junaških domobrancev, četnikov, legionarjev in vaških stražarjev, ki so v gigantskem boju med dobrim in zlim pred 30 leti s svojo mučeniško smrtjo izvojevali zadnjo, največjo zmago nad komunistnim in v svojem bistvu pokvarjenim marksističnim sistemom. Po tridesetih letih je njihova žrtev nam v svobodi najmočnejša opora in kašipot, hlapcem marksistične ideologije, trenutno na oblasti v Sloveniji, pa v najstrašnejšo preganjavico in moro.

Po tridesetih letih se od Buenos

Airesa pa do Toronta glasi svobodna slovenska beseda iz ust sinov in vnukov naših mučencev pojoč jim hvalo za njihovo veliko žrtev na oltar slovenske domovine. Dokler bo na zemlji donela slovenska beseda in slovenska pesem, ne bo pozabljena ta žrtev slovenskih junakov in borcev za svobodo. Kakor je zgodba o mučeništvu Makabejskih bratov preživela čas, kakor Poljaki ne bodo pozabili Katynskega gozda, Hrvati Pliberka, tako Slovenci ne bomo in ne smemo pozabiti Kočevskega Roga, Teharij, Brezarjevega brezna in drugih krajev po naši domovini, ki so bili pred tridesetimi leti od groze onemele priče divjanja mednarodnemu komunizmu predanih krivolokov.

Tam daleč, preko morja, v nebesih pod Triglavom bo prav te dni zrak poln donečih fraz o lažni osvobodilni borbi. Na skrivaj pa se bo iz tisočev slovenskih src dvigala tiha molitev za vse žrtve v borbi za pravo svobodo, o katerih bodo uradni govorniki trdovratno molčali. Slovenija v svetu bo te dni bolj kot drugače duhovno povezana s trpečo, skrito Slovenijo v Kočevskem Rogu, Teharijih, Jelendolu.

Trideset let je ves komunistični propagandni aparat nenehno bruhal med usuznjeni narod, pa tudi med nas v svobodi, množice laži o osvobodilni borbi, o protikomunističnem odporu, pa sramotno molčal o usodi po angleški izdaji izročenih mu domobrancev in četnikov po koncu vojne. Luč je še vedno zmagala temo, resnica je prej ko slej zasijala nad krivico. Po tridesetih letih se je v samem vrhu zločinske komunistične

družbe doma pričela oglašati vest. Peče in mori jih. Previdno se še izgovarjajo z nevednostjo, slabimi informacijami. Ne morejo utajiti, da so ujeti v satansko marksistično ideologijo, s katero so se toliko let bratili. Ne morejo se ji odpovedati. Za to jim manjka poguma in močatosti naših preprostih mož in fantov, ki so že pred 30 leti in več odločno in jasno rekli zločinu — zločin in se mu uprli, kolikokrat za ceno lastnega življenja. Nas njihove previdne fraze ne bodo premotile. V obraz in naravnost jim povemo, da so dogodki pred 30 leti prevelike stvari, da bi se o njih

govorilo z na pol izgovorjenimi besedami. Resnica je cela ali pa ni resnica. V boju za resnico proti organizirani laži so domobranci, četniki, legionarji, vaški stražarji in tisoči drugih zavernih krščanskih Slovencev žrtvovali svoja življenja. To so naši vzori, ne pa koristna budala, ki so v rdeči tovarišiji pripravljali najstrašnejšo nesrečo za slovenski narod in danes, namesto da bi možato izmolili svoj confiteor in odločno pretrgali z idejo laži, pod pritiskom vesti in prelite krvi iščejo bedaste izgovore za nerazumljivo sodelovanje z uničevalci našega rodu.

Junij 1975. Slovenci v Buenos Airesu se klanjajo spominu junakov — 12.000 slovenskih domobrancev — ob 30-letnici njihove strašne smrti (foto Marjan Šušteršič).

Zgodovina zadnjih trideset let je jasno pokazala, da je marksistična ideologija največja nesreča za slovenski narod. V imenu te ideologije so proglasili plemenitega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana za zločince in izdajalca, mu grozili s smrtjo na grmadi in ga nazadnje po svojem ljudskem sodišču obsodili na 18 let težke ječe, v imenu te ideologije so oskrunili grob voditelja slovenskega naroda, duhovnika dr. Antona Korošca, v imenu te ideologije so zravnali grobove v boju padlih domobrancev na Orlovem vrhu nad Ljubljano, v imenu te ideologije so obsodili na smrt in ubili: slovenskega bana dr. Natlačenca, apostola mladine duhovnika dr. Ehrlicha, hromega pisatelja, čistega idealista Velikonjo in stotine slovenskih prosvetnih in političnih delavcev, v imenu te ideologije so po proslulem kočevskem procesu padale žrtve v Mozlju in Jelendolu, v imenu te ideologije so pobili skoro 12.000 razoroženih domobrancev in četnikov, mesec dni po končani vojni brez sodbe. In še in še bi lahko naštevali strahotne zločine, ki jih je komunistična partija po svojih hlapcih in sopotnikih zagrešila na Slovenci. Prav pravi Solženicin: Nobena druga politična oblast ne zmore terjati take gore sovraštva in uničenja, to terja samo marksistična miselnost. In tej miselnosti je po uradnih podatkih ob začetku vojne leta 1941 pripadalo komaj 8.000 Slovencev. In ti so se v znamenju te satanske marksistične ideologije postavili za sodnike vsemu slovenskemu narodu. S kakšno pravico? S pravico surove sile, nečloveškega terorja! Tu-

di tu velja ostra Solženicinova sodba: Marksistična miselnost je kriva tisočev smrti naših rojakov. Da so se med našim narodom našli ljudje, zmorni tolilikih in tako strahotnih zločinov, je kriva ta ideologija. Zato ne more biti nobenega sodelovanja, nobenega iskanja stičnih točk, nobenega dialoga z ljudmi, ki pripadajo tej miselnosti, tej ideologiji, ki je utelešena v komunistični partiji! Trdni ostanimo in vneto delajmo, da čimprej pride dan, ko bo slovenski narod izrezal iz svojega telesa gnojni tvor te zločinske komunistične miselnosti, tedaj bo samo od sebe prišlo iskreno kesanje nad storjenimi zločini, takrat se bo vrnila krivično ukradena čast pobitim junakom, takrat bodo zagorele sveče na množičnih grobovih, takrat bodo zrastle spomeniki na moriščih, takrat, šele takrat, bodo dani pogoji za dialog, za narodno spravo. Vse pa, kar se poskuša prej, ni drugega kot uklonitev zločinu, izdaja mrtvih, gnusno klečeplazništvo pred zločinci.

Ob tridesetletnici veličastne žrtve naših domobrancev svobodni Slovenci jasno vidimo pred seboj bodočnost našega naroda, za katerega se tako mi v zdomstvu kot mnogi doma trdno borimo že 30 let. V tej borbi smo pripravljeni vztrajati, če treba še nadaljnjih 30 let in več, dokler ne preneha oblast laži nad Slovenijo. Prepričani pa smo, da je edino možno počestno delo za naš slovenski narod samo med ljudmi, ki, kot pravi Solženicin, ne bodo okuženi z najnevarnejšo, najbolj podlo vseh totalitarnih ideologij, ki mrcvari našega duha.

Kot zvezda vodnica pa naj sije

pred nami svetel zgled naših zmagovitih domobrancev, četnikov, legionarjev in vaških stražarjev, junaških borcev za pravo svobodo slovenskega naroda. Svobodni in složni nadaljujmo njihovo borbo! Slava jim!

Prizor „Naša čast je šla čez smrt“

Po govoru je bila odrska evokacija za praznik junakov „Naša čast je šla čez smrt“ na besedilo Miklavža

Junij 1975. Venec pomorjčaim bratom, borcem za svobodo slov. naroda (foto Marjan Šušteršič).

Trpotca. V prizoru so igrali Janika Pezdirc, Frido Beznik, Stanko Jerebič in Maks Nosé, sodelovali pa — Slovenski buenosaireški oktet (Janez Mežnar, fantovske pesmi), zbor Slovenske mladenke (Anka Savelli-Gasser, dekliške pesmi) in kvartet Vasovalci (domobranske pesmi).

Udeleženci so se ob lepi spominski proslavi poklonili padlim in se utrdili za nadaljevanje boja za dosego in uresničenje visokih idealov, za katere so umrli najboljši možje in fantje slovenskega naroda pred 30. leti.

Spominski koncert

„Mrtvi so naša čast in ponos!“ je bilo vodilo spominskega koncerta, ki ga je Zedinjena Slovenija organizirala v okviru proslav ob 30-letnici pokola domobrancev.

Koncert je bil v Slovenski hiši v soboto 14. junija ob pol devetih zvečer in ga je izvajal Slovenski buenosaireški oktet, ki ga vodi Janez Mežnar in ga sestavljajo prva tenorja Rok Fink in Janez Zorec, druga tenorja Gregor Batagelj in Janez Rodé, prva basa Janez in Tone Mežnar in druga basa Ivan Fajfar in Janez Marinček.

Na programu so bile žalostinke in domobranske pesmi. Pesmi je povezoval Maks Nosé z besedili iz del Franceta Balantiča, dr. Tineta Debeljaka, Ljubke Šorli in članov okteta. Sceno je izdelal Ivan Bukovec, spominsko besedo „Trideset let njihovega molka in glas naše pesmi“ je v programsko brošuro napisal Zorko Simič.

Ker je bil koncert pietetnega značaja, občinstvo ni ploskalo, čeprav bi rado izrazilo oktetu priznanje za dobro naštudirani in tenkočutno izvajalni program.

Pred spomenikom arg. osvoboditelja

Poleg prireditev znotraj slovenske skupnosti je društvo ZS organiziralo tudi polaganje venca pred spomenikom generala San Martina, osvoboditelja Argentine, na njegovem trgu v Buenos Airesu.

V nedeljo 15. junija ob enajstih so se pred spomenikom zbrali rojaki. Na stopnišču so se razvrstili dekleta in fantje v narodnih nošah, skavti ter ljudskošolski otroci z rdečimi nageljni. Tedaj so se približali predstavniki naše organizirane skupnosti v Buenos Airesu: predsednik NO za Slovenijo Miloš Stare, predsednik ZS Marjan Loboda, delegat msgr. Anton Orehar in predsedniki krajevnih domov ter borčevskih organizacij. Dva fanta v narodnih nošah sta položila venec, ovit v slovensko zastavo, za njima pa so trije slovenski fantje v vojaških uniformah kot predstavniki slov. mladine, ki služi vojaški rok v vseh 3 redovih arg. oboroženih sil, vojske, mornarice in letalstva, z vojaškim pozdravom pozdravili San Martina in slovenske padle junake. Nato so otroci položili rdeče nageljne in nazadnje je govoril predsednik NO Miloš Stare, ki je razvijal naslednje misli:

Govor Miloša Stareta

Slovenci v Buenos Airesu smo se danes zbrali pred tem mogočnim spo-

menikom generala San Martina, ki je argentinskemu narodu in vsem, ki živimo v tej zemlji, simbol narodne in državne svobode. Prišli smo zastopniki vseh generacij, od tiste, ki je doživela komunistično revolucijo v Sloveniji, do najmlajših, rojenih v Argentini. Ni ga primernejšega kraja, kot je ta, da se spominjamo 30-letnice, odkar smo zapustili domovino Slovenijo in šli kot pričevalci resnice v svobodni svet. Ni primernjšega mesta, kot je ta, da počastimo spomin žrtev slovenskega naroda v času okupacije in revolucije. Spomin vseh, ki so se žrtvovali za svobodo slovenskega naroda, posebej pa še, da počastimo spomin po končani vojni pomorjenih 12.000 slovenskih domobrancev — slovenske narodne vojske.

Čimbolj se oddaljujejo dogodki in čim dalj traja komunistična diktatura v domovini, tem jasnejša postaja nujnost in upravičenost našega boja. Vedno silnejša postaja podoba vseh tistih, ki so vztrajali do zadnjega diha svojega življenja in niso klonili samo zato, da bi bil naš narod svoboden.

Če danes postavimo naš boj in naše žrtve v okvir svetovnih dogajanj, imamo zadoščenje, da smo šli edino pravo pot, ko smo se upirali komunizmu. Ta resnica je tako močna, da je ne morejo prekriti ne laži, ne klevete, ne očitek zločina in izdajalstva.

Ko so letos v Sloveniji in Jugoslaviji slavili 30-letnico, odkar je komunizem prevzel oblast, so malo govorili o nekoč tako povelečevanem osvobodilnem boju proti okupatorju. To kar smo mi trdili pred več kot 30 leti in za kar so nas komunisti proglašali

za izdajalce in zločince, prihaja na dan kot resnica: boj komunistov ni bil boj proti okupatorju, ampak boj za oblast in zmago komunistične revolucije. Neposredno pred proslavami v Jugoslaviji so sovjetski generali sami vrgli v obraz jugoslovanskim komunistom, da bi brez pomoči Stalinove sovjetske vojske nikdar ne uspešili polastiti se oblasti nad narodi Jugoslavije.

Tudi slovenski komunisti so se pod težo zgodovinskih dokazov omejili predvsem na proslavljanje zmage revolucije. Zato so postavili v Ljubljani spomenik „zmagi revolucije“ na „trgu revolucije.“

Komunisti so preko Osvobodilne fronte dokazovali, da bo zmaga revolucije prinesla svobodo, pravičnost, enakost in blagostanje. V teku 30. let njihove neomejene oblasti pa so dokazali, da je bilo vse to zavestna laž in prevara. To je priznal neposredno pred odkritjem spomenika zmage revolucije v Ljubljani sam predsednik Osvobodilne fronte in sedanjí predsednik Akademije znanosti in umetnosti. Na vprašanje, če gleda pozitivno na družbeno ureditev ob 30-letnici zmage komunistične revolucije, predsednik OF ni imel toliko poguma, da bi priznal poraz. Izognil se je odgovoru s tem, da je dejal, da partija

V sklopu proslav, ki jih je društvo Zedinjena Slovenija priredilo v Buenos Airesu ob 30-letnici poka slovenske domobranske vojske, je bil tudi spominski koncert „Mrtvi so naša čast in ponos!“ v dvorani Slovenske hiše. Na koncertu je Slovenski buenosaireški oktet pel domobranske pesmi in žalostinke. Od leve na desno: Rok Fink, Janez Zorec, Janez Rodé, Gregor Batagelj, Janez Marinček, Ivan Fajfar, Tone Mežnar in Janez Mežnar (foto Marjan Šušteršič).

ciljev revolucije ni mogla doseči v 30. letih in da taki procesi trajajo v človeštvu sto in sto let.

Stoletja naj bi torej po mnenju tega vzvišenega kulturnika slovenski narod, kakor ostali narodi Jugoslavije živeli pod nasiljem, da bi zamrli v njih čut za svobodo. Predsednik OF je pozabil, da so narodi Jugoslavije mogli vztrajati tudi stoletja pod nasiljem in v suženjstvu in nihče ni mogel zatrei njihove neuničljive volje po svobodi. To nam priča zgodovina slovenskega naroda, ki se je ohranil skozi stoletja in se kljub mogočnim zatiralcem sam z lastno močjo razvil v enega najbolj kulturnih narodov v Evropi. Srbskega naroda kosovski poraz ni zlomil, ampak je njegovo odpornost in vztrajnost kljub stoletnemu suženjstvu utrdil. Hrvaški narod se stoletja upira vsakemu, ki mu hoče omejevati njegovo svobodno rast.

Tudi komunistična diktatura, pa naj traja še tako dolgo, ne bo v slovenskem narodu ne v drugih narodih Jugoslavije zlomila volje do svobode in zahteve, da bi bili tudi oni deležni osnovnih človeških pravic.

Pod težo zgodovinskih dokazov so ob proslavljanju 30-letnice zmage komunistične revolucije komunisti nehote dali priznanje protikomunističnim borcem in prav posebej slovenskim domobrancem. Niso jih več obkladali s psovkami, da so zločinci in izdajalci, ampak so jih nazivali „zagrizene protirevolucionarje“. Res je. Domobranci so bili zagrizeni in protirevolucionarji. Zagrizeno, ne da bi se bali mučenja in smrti, so branili svoj

dom, svoje družine in svobodo slovenskega naroda. Biti proti-revolucionar v komunistični revoluciji ni nič drugega kot biti borec za svobodo, borec proti diktaturi komunistične partije in borec za človeške pravice. In to so bili naši vaški stražarji, četniki, legionarji in naši nepozabni domobranci. Komunisti so jih pomorili, ker so se jih bali v poznanju svoje lastne slabosti.

30 let je minilo, odkar smo šli v svet. Šli smo na težko pot kot pričevalci resnice. Pa tudi zato, da ohranimo resnično slovenstvo v tujem svetu iz roda v rod in da zastavimo vse naše sile v svetu zato, da bi bili tudi bratje v domovini svobodni.

Strma je pot do cilja. Nekateri omagujejo in stopajo iz vrste. Drugi se zadovoljijo z udobnim življenjem. Naj nas to ne dela malodušne. Ne le, da večina junaško vztraja, vidimo tudi v mladih rodovih živo zavest, da so bili njihove očetje junaki, borci za svobodo. Zato sem prepričan, da bodo mladi slovenski rodovi v svetu vztrajali na poti k cilju, za katerega smo šli pred 30. leti v svet in za katerega so dali življenja naši borci junaki.

In končno ne pozabimo, da bomo izpolnili svoje dolžnosti v svetu le, če bomo glasni pričevalci resnice, da je komunizem nesreča za vsak narod. Zato neutrudno doprinašajmo svoj delež v naporih, da bi tudi domovine naših mladih rodov bile obvarovane tiranije komunizma. Delajmo zato in prosimo Boga, da bi slovenski otroci v Argentini nikdar ne doživeli nesreče komunističnega nasilja,

Domobranci

Dom braniti, legionarji,
naš prelep je vzor!
Da ne stro ga nam viharji,
ne sežgo svetov požari.
Ne uniči nas razdor.
Legionarji, hej, vsi v zbor!
Stopa zdaj v vihar
slovenski legonar!

Proč nasilje, proč moritve,
samovolja proč!
Narod naš gre v dan zoritve,
domobranec stopa v bitve,
da vsi bomo kot nekoč
ena srenja, ena moč!
Stopa zdaj na plan
slovenski domobran!

dr. Tine Debeljak

Junij 1975. Svobodni Slovenci na buenosaireskem trgu San Martin pričajo svetu o velikem komunističnem zločinu nad razoroženo slovensko vojsko (foto Marjan Šušteršič).

Narodno mešani zakoni med nami

Smo del emigracije, ki je pred tridesetimi leti odšla v svet in se po življenju v različnih taboriščih naselila v Argentini. Za to dejanje se je odločila zaradi ohranitve življenja in svobode, ter da stalno protestira proti nasilju in diktaturi, ki se je po strahotah vojne in tuje okupacije zgrnila na slovenski narod, da priča za pravico svobodnega slovenstva pred svetom in povezana s svobodnjaki v domovini bije boj za pradedne časti (Sv. Ciril), za Staro Pravdo (kmečki upori), to je svobodno in demokratično Slovenijo do končne zmage.

Življenjska pot emigracije je vedno trda, posebej še ideološke ali politične. Tudi naša je bila in je enaka. Iz te trdote življenja in prevzete obveze pričevanja ter borbe za svobodo izhaja njeno naravno nagnjenje po povezanosti in samoohranitvi. Prišle generacije se te povezanosti zavedajo, jo čutijo, pri naslednjih, rojenih na tuji zemlji, ki so močno podvržene vplivu okolja, je to težje. In tukaj nastopi problem samoohranitve naše emigracije, ki je v bodoče odvisna predvsem od ustanavljanja novih slovenskih družin, v katerih se bo še čutilo in govorilo slovensko. Le nove, mlade slovenske družine bodo najbolj naravno nadaljevanje našega pričevanja za slovenstvo pred svetom in borbe za svobodo. Že je prišel čas v dobi našega emigrantskega življenja in potovanja, da se soočimo in spoprimemo tudi s tem vprašanjem.

Ustanavljanje novih družin

V prvih dvajsetih letih emigracije so se med nami ustanavljale predvsem slovenske družine, bolj poredko je bil sklenjen narodno mešan zakon. V zadnjih letih, ko so začeli ustanavljati družine že po večini na tujem rojeni mladi ljudje, je število narodno mešanih zakonov začelo naraščati iz leta v leto in izgleda, da bo v bodoče že stalno preseglo število slovenskih parov.

Kot je bilo navedeno že lansko leto (glej Duhovno življenje, maj 1974, str. 276) in če tem številkam dodamo še iz leta 1974 ter za prvih pet mesecev letošnjega leta, dobimo o sklepanju narodno mešanih zakonov med nami v zadnjih osmih letih naslednjo sliko:

Leto	Slovenski pari	Narodno mešani zakoni		
		moški	ženske	skupaj
1967	16	5	1	6
1968	17	2	7	9
1969	22	4	3	7
1970	11	3	6	9
1971	13	4	4	8
1972	17	5	8	13
1973	14	4	10	14
1974	13	6	7	13
1975 januar	2	1	2	3
februar	1	2	2	4
marec	1	2	2	4
april	2	1	4	5
maj	1	-	2	2

Telovska procesija je dostojen poklon buenosaireških Slovencev evharističnemu Jezusu in zato vir božjega blagoslova za slovensko skupnost v Argentini. Množična udeležba, lepa urejenost in globoka vernost ustvarijo v udeležencih praznično razpoloženje in svet ponos, da so člani takšne skupnosti ki že 30 let daleč od domovine zvesto ohranja najlepše narodne in verske svetinje (foto Marjan Šušteršič).

Te številke so zelo približne, zajamejo večino porok slovenskih parov, ker so skoraj vsi sklenjeni pred slovenskim duhovnikom, dočim je že precej narodno mešanih zakonov sklenjenih pred tukajšnjimi duhovniki in ti niso vedno registrirani v naših časopisih. Dejansko je narodno mešanih zakonov že veliko več. To nam potrjuje še posebej prvih pet mesecev letošnjega leta.

Glede na poklic staršev se sorazmerno več poročajo z domačini sinovi in hčere izobražencev kot preprostih ljudi, več iz premožnih kot pa iz revnih družin. Če upoštevamo poklic in izobrazbo zakoncev, tudi v zadnjem letu prevladujejo intelektualci.

Če h gornjim številkam narodno mešanih zakonov med nami dodamo še trdo dejstvo, da je tudi v letu 1974 bilo med nami več smrtnih primerov kot rojstev, potem stojimo pred realnostjo našega biološkega usihanja in močnega odtoka slovenske krvi v drugo okolje. To pomeni, da nas je vsako leto manj. Morda se to sedaj še toliko ne opazi, vendar se nam bliža čas, ko bomo to močno občutili.

To je naša trda življenjska realnost, ki ji moramo hote ali nehotе pogledati v oči, in če se zavedamo njene resnosti, iskati odgovarjajoče rešitve. Glede biološkega usihanja se moramo zavedati, da se emigracija stara in je s tem vedno bolj pogosto podvržena zakonu minljivosti človekovega zemskega življenja, dočim se glede odločanja mladih za sklenitev zakonskih zvez še lahko marsikaj pozitivnega ukrene za ohranitev naše skupnosti.

Zakaj narodno mešani zakoni

Pri prizadevanjih za našo narodno samoohranitev na tuji zemlji in še posebej pri vprašanju sklepanja narodno mešanih zakonov moramo imeti vedno pred očmi, da ima vsak človek popolno svobodo pri izbiri zakonskega tovariša, v kolikor ta njegova svobodna odločitev ni v nasprotju z božjim naravnim zakonom, cerkvenim zakonom in predpisi civilne oblasti. Ker je svoboden, je tudi odgovoren in ta odgovornost je velika, ker vključuje oba zakonca in morebitne potomce.

Za sklenitev zakonske zveze se človek ne odloča nekako slučajno. Zakonskega tovariša si izbira resno in na to odločitev vplivajo različni življenjski činitelji in vplivi. Ker je vsak človek skrivnost in uganka, stvaritev brez kopije, torej edina izdaja, so ti vplivi in činitelji pri vsakem različni. So številni in morda najbolj splošni poklic, starost, izobrazba, socialni in gospodarski položaj, vera,

narodnost, značaj, estetika, spolno nagnjenje, naklonjenost ali simpatija ter želja, ustanoviti si družino in imeti potomstvo. More jih biti še veliko več, toda vsi so povezani pod krovom ljubezni, katere simbol je srce. Vrata, ki vodijo v srce, nimajo ključev, se zapirajo z zapahom in od znotraj, zato lahko pride vanj samo tisti, ki je že notri. In to je najbolj važno pri reševanju našega problema.

Na odločitev za sklenitev zakonske zveze nimajo vsi činitelji in okoliščine enake važnosti. Razporeja jih vsak posameznik in samo od njega je odvisno, katere postavi na prvo mesto, jih najbolj upošteva. Sicer pravijo, da je ljubezen slepa, da eden izmed činiteljev ne bi bil na prvem mestu in bil glavni razlog za vstop v zakonski stan z izbrano osebo. In če to apliciramo na naše razmere, potem vidimo, da v mnogih primerih naši mladi ljudje pri izbiri zakonca narodnosti ne posvečajo posebne važnosti. Ne moremo reči, da nima nobenega pomena, ker so izšli iz slovenskih družin in skupnosti, vendar ni tako močna, da bi bila odločilen ali med odločilnimi činitelji. Morda pa pri nekaterih res že nima nobenega pomena.

Na svojih procesijah in romanjih Slovenci v Argentini skušamo nuditi Bogu in njegovi materi vse najlepše, najdražje, kar imamo. Zato na njih nikoli ne manjka narodnih noš. S svojo navzočnostjo večajo prazničnost teh verskih shodov in budijo v nas zavest in voljo po ohranitvi narodnih duhovnih vrednot, ki so v tujem svetu v nevarnosti, da jih izgubimo (foto Marjan Šušteršič).

Ker je narodno mešanih zakonov med nami vedno več, se nam nujno vsiljuje vprašanje, kako je z našo narodno vzgojo in prizadevanji za mlade ljudi, ali niso dovolj uspešna in učinkovita?

„Mi imamo“ na zatožni klopi

Prišlo nam je nekako že v navado, da radi ponavljamo, koliko smo naredili v teh letih emigracije. Res je, veliko se je naredilo. Vse je zahtevalo veliko truda in dela ter žrtev. Tudi veliko denarja. Pri vsem tem se pa zelo neradi vprašamo, če vse to, kar imamo, res služi pravemu namenu, če imamo res vse in nam ničesar ne manjka.

Kot noben človek ni popoln v svojih prizadevanjih, tako tudi ni nobena človeška skupnost, tudi naša ne. Spremljajo jo vse človeške napake in pomanjkljivosti. Sedanje stanje in orientacija mnogih naših mladih ljudi nam to potrjuje. Posebno boleče je stanje naše narodne vzgoje.

Ni odveč ponoviti, da v mnogih naših družinah ne govorijo več slovensko, drugod je slovenščina samo jezik staršev in s starši, sinovi in hčere se med seboj pogovarjajo v španščini. Za nekatere je slovenščina občevalni jezik samo doma med štirimi stenami, na ulici in sploh izven doma se otroci in enako starši slovenščine sramujejo. Otrok slovenski časopisi, če sploh prihajajo v hišo, ne zanimajo, še manj pa slovenske knjige. Starši si ne vzamejo časa, da bi čitali slovenske publikacije in knjige, niti k temu ne navajajo svojih otrok, niti ne čutijo potrebe. Prizadevajo si za napredek v javni šoli, a jih ne zanima, če so pripravljeni za slovensko šolo in kako napredujejo. So celo primeri, da se pohvalijo, da njihovi otroci v slovenskem tečaju nič ne znajo. Prizadevajo si, da se otroci naučijo še tretjega jezika, kar je hvalevredno, a je pri tem slovenščina postavljena na zadnje mesto in omalovaževana. Za slovensko stvar ni nikoli časa in denarja.

Posebej boleče je, da se nekatere naše družine ne izdajajo za Slovence, v okolici, v kateri živijo. Druge zopet sosedge poznajo kot Jugoslovane, „yugoeslavos“, in če njihove otroke vprašajo v šoli ali drugod za poreklo, tudi odgovorijo enako. Smo svobodni in spoštujemo politično prepričanje vseh in vsakega, vendar bi se v tem primeru morali zavedati, da je vsak najprej Slovenec in šele potem, če hoče, tudi Jugoslovan. V emigraciji smo za to, da pričamo za slovensko domovino in tako vzgajamo tudi otroke.

Učencem in dijakom s pomanjkljivo slovensko vzgojo doma tudi šola ne more dosti pomagati pri vzgoji slovenske zavesti in poznanju jezika. Vedno bolj pogosto smo priče, da učenci in dijaki govorijo

izven razreda samo španščino. Ponekod so šolski uspehi, posebej če nanje gledamo s pravo dozo realnosti, še komaj zadovoljivi. Ker je to vprašanje precej zapleteno in tudi občutljivo, je potrebno premisliti, če že ni morda prišel čas, da naši psihologi, pedagogi in didakti preštudirajo, kolikor sedanji sistem in program odgovarjata dejanskim potrebam. Pri tem reševanju bi bilo tudi primerno vprašati starše, zakaj njihovi fantiči ne obiskujejo srednješolskih tečajev. Razlika med fanti in deklicami je izven normalnega sorazmerja. Tudi na višjih in visokih šolah študira sorazmerno veliko več deklet kot fantov.

Tudi odnos skupnosti do mladih ni preveč rožnat. Preseneča celo mlade ljudi, da v primeru, če srečajo na ulici ali javnem vozilu človeka iz skupnosti, jih ta nagovori v španščini. Na prireditvah ali v slovenskih središčih obravnavajo v mnogih primerih svoje poslovne zadeve samo v španščini in se ne potrudijo za poznanje slovenske poslovne terminologije. Prišli smo tudi že do primerov, da pri isti mizi na prireditvi mladi govorijo v tukajšnjem jeziku, starejši pa slovenščino vedno bolj pogosto pomešano s španskimi izrazi.

V mladinske organizacije so vključeni v veliki večini samo mladi izpod dvajsetega leta starosti. Pred leti je takratni mladinski referent na mladinskem dnevu na Pristavi potožil, da so telovadni nastop

Dr. Vinko Brumen otvarja slikarsko razstavo Ivana Bukovca (desno od dr. Brumna) v Slovenski hiši (foto Marjan šušteršič).

pripravili samo z naraščajniki in šolskimi otroci, ker starejših ni. Pa mu nismo prisluhnili. Zato imajo ponekod funkcionarje mladinskih organizacij, ki so komaj izpolnili štirinajst let, češ, starejših ni. In ti so primerni za funkcionarje naraščaja. Zato se lahko vprašamo, kje so naši mladi nad dvajset let starosti? Morda se jim zdi naša skupnost preozka, nezanimiva? Zakaj?

Nekateri mladi se v slovenski družbi ne počutijo domače, imajo občutek, da niso zaželeni. Večkrat se nihče ne zmeni zanje, ne najdejo prijateljev, niso dobrodošli. Zato gredo drugam. To vedo povedati starši, katerih otroci so že ustanovili narodno mešane družine. Mnogi taki primeri imajo svojo posebno zgodovino. Mnogo je še med nami navlak preteklosti. Tudi vsak mladi človek med nami bi nam lahko zapisal sledeče besede: „Namesto da bi otrokom pustili, da gredo neobremenjeni naprej, pa mnogi hočejo, da ponesejo mladi naprej vse razmere in tegobe preteklosti. Toda mladi ne morejo imeti nič drugi proti drugim. Podobne težave in želje imajo, v šoli sedijo v isti klopi in skupaj hodijo v gledališče. Če so naši starši plemeniti, nimamo pri tem nobene zasluge, če so zagrešili kakšno podlost, nismo krivi zanj. Nismo dolžni podedovati gneva in razmer, ki so sad njihovega življenja. Dolžni smo jim ljubezen. A to, kar bomo nesli v življenje, bo to, kar smo izbrali“ (Alenka Rebula, Mi gremo nazaj, mi strelci, Zaliv št. 38-39, str. 440, Trst 1973). Tako mlado slovensko dekle v Trstu. Prisluhnimo klicu mladih ljudi in ne odrečimo njihovi prošnji po plemenitosti. Le plemenitost bo rodila obilne sadove.

Pri vseh teh naših prizadevanjih ne gre in ne sme iti, da okrog mladih zgradimo neke vrste kitajski zid in zapremo v geto. Naša skupnost mora biti odprta, predvsem še za realnost, v kateri živimo. Mladi morajo živeti s to realnostjo, v njej napredovati, se uveljaviti, biti v ponos slovenskemu imenu. Zato je njihovo doživetje slovenstva drugačno kot naše in mora biti drugačno, ker so zrasli v drugačnih razmerah in bodo tudi v njih živeli. Tukaj tiči vsa modrost naše narodne vzgoje, in če bomo našli pravilno rešitev, bodo tudi prihodnje generacije še pričevale za slovenstvo na tujih tleh, in če bo kdo izmed njih dosegel odgovorno mesto, pomagal slovenskemu narodu v potrebi.

Pri vsem tem pa, kar je sedaj med nami, ne smemo od mladih pričakovati več, kot jim nudimo. Njihovo slovenstvo je ogledalo našega slovenstva, v njem vidimo svoj obraz. Ne morejo biti večji Slovenci, kot smo mi, ne morejo imeti, česar jim nismo dali. Morda mislimo, da je njihovo slovenstvo nekaj avtomatičnega, ker so slovenske krvi.

V človekovem življenju ni nič avtomatičnega, vse se mora zaslužiti s trudom. Bog podari človeku življenje, prinese na svet temelje življenja, podedovane od očeta in matere, a kdor piše na list mladega človeka, temu bo pripadal. O tem smo že imeli priliko slišati na enem Socialnem dnevu, a kaže, da nismo verjeli.

Na tujem je slovenstvo dražje kot zlato. Tudi za kupe zlata ga ni moč kupiti. Izhajati mora iz globin srca in duše ter se prelivati v novi rod. In še pri tem ni jamstva, da bo vse ostalo, ker je to prelivanje na tujem podobno transfuziji krvi, kjer prejemnik ne asimilira vsega, kar prejme. Samo del ostane. Zato dajmo mladim dober zgled narodno zavednih in poštenih ljudi, da jim bo ostalo veliko slovenstva v tujem svetu in bodo njihove svobodne odločitve take, kot si jih želimo.

Da, veliko imamo, a vedno manj src in slovenske zavesti naših mladih ljudi.

In vsem, ki so šli

Vsem, ki so šli in bodo šli, moramo povedati, da nam je in nam bo hudo zanje. Toda — kot že rečeno — spoštujemo njihovo svobodo in, upamo, tudi odgovorno odločitev. Upamo, da razumejo in upoštevajo, da imamo pravico in svobodo, da se trudimo, da bi bilo takih odhodov čim manj. To naše stališče in svoboda ne krati pravic in svobode nobenega, ker izvršujemo svoje poslanstvo, uveljavljamo svojo pravico do obstoja in življenja kot skupnosti in ker spoštujemo naravne in božje zakone, ki urejujejo odnose med posamezniki in skupnostmi.

Tudi na izbrani življenjski poti morejo vršiti vsaj delno poslanstvo v korist naroda, iz katerega so izšli. Nekaj takih primerov imamo in jim gre vse priznanje. Nikoli naj ne pozabijo svojega porekla in ga ne zatajijo pred svojimi potomci. Kjer morejo, naj pričajo o slovenski prisotnosti v Argentini in o slovenskem narodu.

Poleg jezika in življenja ste sprejeli v skupnosti tudi prve in temeljne resnice življenja, vero, ki človeku pomaga na poti k Bogu. Ne odvrzite tega zaklada, ne pozabite nanj! Ostanite tudi zvesti dani besedi vedno in v vseh okoliščinah do zadnjih posledic. Ne pozabite, da je končni človekov cilj pri Bogu, kjer se končajo vsa prerivanja in zadeve človeštva, kjer ni več Grka ne Rimljana, ampak smo vsi po usmiljenju božjem hčere in sinovi istega Očeta. Dokler pa ne prestopimo praga večnosti, pa ima narodnost za človeka velik pomen.

Avgust Horvat

Pri bratih Ogrinih na njuni fari v San Luisu

Iz stolpcev „Duhovnega življenja“ smo že marsikaj brali o delovanju slovenskih duhovnikov, ki pastirujejo med argentinskimi verniki. Zdi se mi primerno, da zvedo bralci naše revije o delu zaslužnih bratov Janeza in Toneta Ogrin, ki letos praznujeta različne jubileje.

Janez Ogrin, župnik na fari lujanske Matere božje v kraju Luján, provinca San Luis, je obhajal letos srebrno mašo, njegov brat Tone, ki upravlja podružnico Quines, je ob koncu maja spolnil 50-letnico življenja, oba sta letos praznovala 20-letnico dušnopastirskega delovanja v tej župniji in župnija praznuje letos 125-letnico svojega obstoja.

Vse te jubileje je farno občestvo praznovalo zelo slovesno ob farnem žegnanju v nedeljo 11. maja s sledečim programom:

Priprava na praznovanje je bila devetdnevnik ob udeležbi, ki jo poznajo samo tukajšnje podeželske župnije, se pravi s polno cerkvijo vernikov. Devetdnevnik je obsegala molitev rožnega venca, skrbno pripravljen in vsebinsko bogat verski govor in sv. mašo. Zadnji dan devetdnevnik je bilo občestveno spokorno opravilo s

spovedjo. Najprej je sanluiški škof govoril o potrebi pokore in spovedi, nato pa nas je spovedovalo osem duhovnikov. Treba je upoštevati, da ima kraj Luján le nekaj nad tisoč prebivalcev, da doumemo, kako je opravilo res zajelo župnijo. Po spovedi smo imeli spokorno procesijo z molitvijo rožnega venca. Končali smo šele okrog polnoči.

Na sam praznik se je pripravljeno spored razvijal tako-le: ob devetih je bila koncelebrirana sv. maša za duhovniške poklice, ki jo je vodil generalni vikar; ob desetih srebrna maša Janeza Ogrina s somaševalci za farno občestvo ob 125-letnici obstoja župnije; ob enajstih slovesna maša škofa Rodolfa Laiseja za vse romarje. Ob eni je bilo skupno kosilo, meso na žaru (asado), za vso skupnost in sicer zastoj. Kravo je podaril župan. Tudi pri mizi je prišla do izraza povezanost farnega občestva.

Ob treh popoldne je 72 ostarelih, onemoglih in bolnih faranov prejelo bolniško maziljenje. Na obred so bili dobro pripravljeni s poukom in spovedjo. Zelo ganljivo je bilo to škofovo podeljevanje zakramenta božje moči in

posvetitve trpečim bolnim in ostarelim bratom.

Ob štirih je bil koncert Slovenskega pevskega zbora iz Mendoza pod vodstvom prof. Božidarja Bajuka. Zbor je izvajal slovenske Marijine pesmi, uvode v katalanščini pa je bral Tone Ogrin. Zbor je pel že pri vseh dopoldanskih mašah in po kosilu je pred vsem zbranim občinstvom prepeval slovenske narodne pesmi. Vsi navzoči so z navdušenim ploskanjem izrazili priznanje zboru in pevovodju, posebej pa se je pohvalno izrazil in se zboru zahvalil za lepo in ubrano petje sanluiskega škofa.

Celodnevno slavnost je zaključila ob petih procesija z zgodovinsko podobo Matere božje med molitvijo rožnega venca in s sklepnim govorom župnika Janeza Ogrina.

Slavja so se udeležili poleg škofa in generalnega vikarja še drugi duhovniki: dva duhovnika, ki sta doma v kraju, dominikanec Correa, župnik Ochoa iz župnije Merlo, Franc Novak, kurat v bolnišnici v San Luisu in slov. izseljenski duhovnik za rojake v San Luisu, Lojze Zupančič, župnik v bližnjem San Franciscu in spodaj podpisani.

Sanluiskega dnevnika „Diario“ je posvetil praznovanju že v nedeljski številki dve osrednji strani s fotografijami in več članki o zgodovinskih začetkih fare, o programu slavja itd. Naslednji dan pa je časopis objavil na prvi stra-

ni fotografijo o škofovi koncelebraciji maši in precej podrobno poročilo o poteku praznovanja. Ves dan je bil navzoč poseben dopisnik.

— — —

Takšno celodnevno praznovanje župnijskih in duhovniških jubilejev ob tako polnoštevilni udeležbi kraja je sad 20-letnega trdega in resnega delovanja bratov Ogrinov.

Kaj sta v tako gospodarsko tesnih, kulturno zaostalih in versko zanemarjenih razmerah brata Ogrina napravila?

Celotna fara sestoji iz treh naselij, ki so Luián, Quines in Candelaria, poleg raztresenih družin po prostranem ozemlju.

Materialna dela

V Lujanu sta prenovila farno cerkev po koncilskih liturgičnih predpisih in temeljito preuredila in povečala župnišče ter zgradila novo župnijsko dvorano.

V Quinesu sta zgradila novo župnišče, poslopje za farno srenjo šolo in penzionat za študente, ki prihajajo študirat iz oddaljenih krajev. Zmogljivost penzionata je za 30 dijakov in dijakinj.

Novo župnišče sta postavila tudi v kraju Candelaria.

Vsa ta dela so bila potrebna za urejeno in uspešno dušnopastirsko delo, za dvig verskega, kulturnega in socialnega življenja v vseh treh krajih.

Glede srednje šole v Quinesu

s približno 130 dijaki — je edina v vsej coni in je lani obhajala 10-letnico obstoja — je dejal duhovnik Cascarelli, prej več let župnik v kraju in sedaj župnik Karmelske fare v mestu San Luis, da je kulturno spremenila vso cono. V Quinesu prej duhovnik ni stopil na cesto, ne da bi bil ozmerjan. Danes je spoštovan, ugleden, pozdravljan od vseh.

Versko življenje

Odkar sta brata Ogrina na žuniji, imata redno maše vsako nedeljo in zapovedan praznik tako v Lujanu kot v Quinesu ter Candelariji. Prej je bila maša le periodično in po naročilu vernikov, ker je bil le en duhovnik in navezan za prevoz na omnibus. Čez teden je redno maša v Lujanu in Quinesu, v Candelariji pa po naročilu vernikov.

Priložnost za spoved imajo farani pred vsako mašo tako ob nedeljah in praznikih kot tudi čez teden. To je zelo važno, posebno za ljudi, ki pridejo k maši od daleč, s podeželja.

Pred vsako mašo v vseh krajih molijo redno tako ob nedeljah kot ob delavnikih rožni venec. Molitev rožnega venca zelo širita brata Ogrina tudi po družinah. Tudi sama obiskujeta družine po domovih, da z njimi molita rožni venec. Isto nalogo nalagata tudi članicam Apostolstva molitve. Z vztrajnostjo sta pridobila že veli-

ko družin za dnevno molitev rožnega venca. Moliti se ga naučijo že otroci med pripravo na prvo sv. obhajilo.

V vseh treh krajih pretežna večina udeležencev pri sv. mašah prejema tudi sv. obhajilo.

Vse to budi, podpira in krepi bratsko krščansko ljubezen, ki je prišla lepo do izraza ob zgoraj opisanem praznovanju, ko je bilo res moč čutiti, da so enega srca in enih misli.

— — —
Gospodoma Janezu in Tonetu in tudi njuni materi gospe Mariji, ki jima z materinsko ljubeznijo in skrbjo gospodinji in tudi z molitvijo podpira njuna prizadevanja, iz srca čestitamo k opravljenemu delu. Njuni sobratje, raztreseni po Argentini in po drugih deželah sveta, se veselimo njunih dušnopastirskih naporov in bogatih uspehov, priporočamo ju naši skupni duhovni Materi v varstvo in želimo, da bi z isto zvestobo in velikodušnostjo vztrajala še dolgo vrsto let v delu za božjo čast in zveličanje duš.

Tone Škulj

Kočevski Rog

Kočevski Rog, Kočevski Rog,
slovenskih fantov grob!
Bratov meč nam moril je
doma našega branilce;
zdaj Sloven'c objokuje
slovenske fante.
Kočevski Rog, slovenski grob!

Kardinal Antonio Caggiano

Pred kratkim, 22. aprila, je sveti sedež v Rimu sprejel odpoved kardinala dr. Antonia Caggiana mestu nadškofa v Buenos Airesu. Izpraznjeno mesto je zasedel njegov dosedanji koadjutor dr. Juan Carlos Aramburu. Kardinal je predložil odpoved že leta 1967, pa takrat ni bila sprejeta, pač pa mu je bil dan nadškof koadjutor s pravico nasledstva.

Kardinal je bil rojen 30. januarja 1889 v Coronda, provinca Santa Fe. Tam je dokončal osnovno šolo in gimnazijo, nato pa ga je škof Boneo poslal v Rim, kjer je bil gojenec kolegija Pio Latino. Po končanih študijah in že posvečen v duhovnika se je telesno zelo slaboten vrnil v svojo škofijo. Škof ga je poslal na majhno podeželsko župnijo, da se je telesno okrepil. Nato je bil več let kaplan v bolnici v Rosario, profesor v bogoslovju in nato prvi škof v Rosario. Še prej ga je nuncij Cortesi poslal v Rim študirat organizacijo Katoliške akcije. Po vrnitvi je po vsej Argentini organiziral študijske tedne KA. Nalotel je na veliko nerazumevanje pri škofih in duhovnikih, vendar je vztrajal, vzgojil lepo število duhovnikov in laikov za KA, kateri je pripisovati globoko prenovitev verskega življenja v Argen-

tini. Upravičeno si je zaslužil naslov škofa KA. Kardinal je postal leta 1946.

Za mednarodni evharistični kongres v Buenos Airesu, leta 1934, je bil glavni tajnik pripravljalnega odbora.

Po smrti nadškofa Fermina Lafitteja je bil leta 1959 imenovan za njegovega naslednika v Buenos Airesu. V imenu nadškofije sem ga šel takrat iskat v Rosario jaz in potem ostal pri njem kot osebni kaplan do letos, do upokojitve.

V svojem prvem pastirskem pismu v Buenos Airesu, 24. oktobra 1959, je kardinal Caggiano napovedal „odločno pripravljenost posvetiti se popolnoma pastoralni službi, ki mi jo je Cerkev zaupala v nadškofiji Buenos Aires“. Tri dolžnosti si je takrat zastavil: Učitelj, duhovnik in vodnik. Kot vodilo za pastoralno službo v Buenos Airesu mu bodo besede Janeza XXIII. ob njegovem kronanju za papeža: „Predvsem ljubimo službo Pastirja vsej čredi. Vse druge človeške sposobnosti — znanost, diplomatska izvežbanost in organizacijska spretnost — so samo pomoč tej službi. Glavno je gorečnost Dobrega pastirja, ki je pripravljena na sveto neustrašenost in je stanovitna do največje žrtve. Dobri pastir da življenje za

svoje ovce (Jn 10, 11). Kako lepa je Kristusova Cerkev! Pastir gre pred ovci in te gredo za njim (Jn 10, 4). Če je potrebno, je pripravljen boriti se z volkovi v obrambo svojih ovac.“

Po gornjem vodilu je kardinal Caggiano živel in deloval v letih svoje nadpastirske službe v Buenos Airesu. Bil je vedno v ospredju pri vseh važnejših dogodkih v deželi, zlasti ob preganjanju Cerkve leta 1955, ob veliki stavki železničarjev leta 1961 in v zadnjih letih, ko levičarji vsak dan z večjim nasiljem rušijo notranji mir v državi. Zlasti proti komunizmu je bil vedno odločen. Rad

je sprejel povabilo za maševanje ob proslavljanju važnejših obletnic protikomunističnih narodnih skupnosti izza železne zaves in bodril emigrante k vztrajnosti in zvestobi veri, demokraciji in narodnim tradicijam. Ob 25-letnici pokola naših domobrancev je bil v buenosaireški katedrali glavni somaševalec, obdan od slovenskih duhovnikov.

Kardinalovi starši so bili italijanskega rodu. Oče iz srednje Italije, mati iz videmske škofije. Ta, po priimku Bressan, je vsako leto, predno je emigrirala v Argentino, poromala na slovensko Marijino božjo pot na Gori pri

Kard. Caggiano, njegov kaplan msgr. Emilio Graselli in Jože Guštin, kardinalov kaplan.

Čedadu. Vse te kraje naše primorske Slovenije je kardinal obiskal ob svojem zadnjem obisku Evrope. Po materi ima otroško pobožnost do Jezusa v Evharistiji in do Marije, po očetu pa precej samoljubne močatosti in trd značaj, kar večkrat odbija ljudi in manjša njegovo priljubljenost.

Je zelo izobražen in je še vedno človek študija. V duhovnem življenju je zelo globok. Tedensko opravi spoved. Veliko časa si vzame za dnevno molitev brevirja in rožnega venca. Pri srcu mu je

pobožnost do Srca Jezusovega in obhajanje prvih petkov v mesecu.

Vsako priliko izrabi za pridiganje in vzgojne nagovore, kjer nikoli ne manjka praktična misel za razmere, v katerih živimo.

Je človek močne volje in reda v osebnem življenju: pri delu, pri počitku, pri hrani in je zelo pokoren zdravnikovim navodilom. Prav temu zadnjemu moramo pripisovati, da je, čeprav vse življenje bolehen, mogel pred kratkim obhajati 86 let življenja.

Jože Guštin

MOŽU V SPOMIN (ob tridesetletnici)

Takrat,
ko mlada sem moža imela,
sem si predstavljala,
kak bova vkup, že starčka bela,
še se v ljubezni najini grela —
čeprav na glavi sneg,
da bo še v srcih roža cvela...

Obračala sem, Bog je obrnil,
predstave te je v nič utrnil.

Prek neba šinila je rdeča zvezda
in treščila na naša tla,
iz nje skotila se je groza,
ta stisnila je srca vsa,
ki niso se do tal sklonila
in rdečo zvezdo počastila.
Takrat zgubila sem moža.
Rdeča groza ga je vzela,
kot mnogim mu kosti je zmlela.
Ne vem, kje zemlja krije ga.

Zdaj sama, samcata sivim...
Nikdar ne bova, starčka bela,
na stara leta vkup sedela...

Pa vendar hvalim zanj Boga.
Dal mu je moč sovražiti zvezdo,
peterokraki znak pekla.

Upam, da je zveličal ga.

Frančiška Reja

^v Čemu naj molim?

V današnjem svetu je vredna samo tista delovna proizvodnja, katera se lahko spravi v denar. Tako često citirani izrek „družbena storitev“ jasno kaže, da je povpraševanje po taki aktivni proizvodnji, ki tudi najde vse priznanje. Spričo ogromnih uspehov v moderni znanosti se je pri nemalo ljudeh utrdilo mnenje, da je dokončno nastopila tista doba, ko je človek postal gospodar sveta in oblikovalec bodočnosti. Ljudje, ki so nekoč molili in pričakovali božje pomoči, se danes zanašajo le na tehnične pripomočke, ki jih je skonstruiral človeški razum, in se jih poslužujejo. Neki nemški pisatelj je zapisal tele besede: „Človek se je naučil v vseh važnih vprašanjih s samim seboj opraviti, brez pomoči in upoštevanja Boga“. Ali je torej molitev izraz le tistih ljudi, ki imajo premalo zaupanja v samega sebe? Ali naj bi bilo premalo samoodločitve in naj se bi zato vse prevalilo na Boga?

Molitev — dialog

To zveni za mnoge ljudi nena-
vadno, istočasno pa odpira prave
in izvirne globine vsaki molitvi,
če izključimo mnenje: molitev je
samouresničenje, je samoiznajd-

ba človeka, ki je po sporočilu sv.
pisma ustvarjen kot „slika in po-
doba Boga“ (Gen. 1, 27). Človek
ni monologno bitje, da bi se kot
vrtavka vrtel okoli svoje osi. Ker
ima vsak človek (tudi nekrščen)
božjo podobo in ker s tem že nosi
v sebi božji pečat, je že v stvariteljskem redu osnovan in sposoben za stik in razgovor z Bogom. V molitvi človek samega sebe smatra za dovolj sposobnega za dialog, ki ga zagradi in pripelje do sprostitev in dozorenja.

Molitev ni torej tuja ali samo zunanje prikrojena za človeka. Je del njegove humanosti. Zgodovinska pot človeštva je zato kar samo po sebi umevno označena s postajami molitve in žrtev. Če bi bile v teku verske zgodovine predstave o Bogu še tako nena-
vadne in potrebne sprememb in bi bile oblike molitev prejšnjih dob in verstev nezadostne in skromne, zasledimo molitev skozi vso človeško zgodovino kot razgovor z Bogom (bogovi).

Molitev je merilo za odnos in pomen, kako se Bog v teku življenja človeku približa. Kdor brez Boga živi, ne potrebuje molitve. Če pa stoji Bog v središču človekovega življenja in odločitve, potem zavzema molitev upoštevanja vredno mesto v njegovem dnevn-

nem dogajanju. Molitev veže zelo važne, čeprav često komaj opazne odtenske v verskem življenju. Različne oblike molitve odpirajo pomemben pogled na podobo vernosti, kakor tudi na božje razumevanje posameznika.

Molitev — kontrola verske in življenjske orientacije

Če prevladuje pri človeku prošnja v molitvi, moremo takoj domnevati, da se je človek znašel v krizi in stiski ali pa da vstopa pred Boga zato, da odloži svoje skrbi. Kjer molitev zahvale skoro docela manjka, lahko sklepamo, da se k Bogu zatekamo le tedaj, ko ga potrebujemo. Če pa nam gre dobro, potem jih ni malo, ki to pripisujejo svojim zaslugam. Ni prav za kristjana, če zahvalna molitev ni odkritosrčna. Pogosta molitev v raznih oblikah nudi neko orientacijo, utrjuje prav tako razumevanje samega sebe, poudari verski nazor v njegovi življenjski praksi. Preizkušnja v molitvi lahko tedaj kristjanu pokaže važnost spraševanja vesti, samokontrole, kakor tudi versko in življenjsko obnovo.

Molitev — posluh za božje naročilo

Mnogi kristjani razumejo molitev docela napačno. Ali ni protislovno, da se na eni strani obračamo k vsemogočnemu Bogu s prošnjami, po drugi strani pa bi

hoteli Boga o nečem obveščati. Molitev ni neka pot ali povezava človeka do Boga, temveč povezava Boga do človeka! Mi oblegamo prav često Boga s praznimi besedami in „besedičimo“ kot pogani, ki menijo, da bodo uslišani, čim bolj gostobesedno molijo.

Molitev je tišina pred Bogom!

Molitev je pripravljenost za božjo besedo in zapoved!

Kdor meni, da bo Boga s svojimi prošnjami aktiviral, sam pa pri tem ostal pasiven in brez dobrih del, ni doumel volje Boga, ki hoče le po ljudeh delovati. „Tvoja volja (ne naša) naj se zgodi, kakor v nebesih tako na zemlji“ (Mt 6, 10). Moliti se pravi, pustiti se od Boga voditi in učiti. Le v Njegovem imenu in v imenu Njegove milosti je možno delati in trpeti, živeti in umreti.

Tilda Eiletz

Naša zapoved

Naša zemlja posvečena,
s sragami krvjo pojena.
Zibel si rodu, ki rase
skozi trpke, grenke čase.

Nam zapoved je edina:
mati, Bog in domovina.
Zanjo hočemo umreti.
zanjo hočemo živeti!

Jože Dular

Einstein o razmerju med vero in znanostjo

Albert Einstein je gotovo eden največjih fizikov vseh časov. Po rodu in po veri je bil jud, sicer pa ameriški državljani. In čeprav je bil ameriški državljani, so mu Izraelci ponudili mesto državnega poglavarja v Izraelu, kar pa je odklonil. Einstein ni bil podoben tistim znanstvenikom, ki se zanimajo zgolj za svojo stroko in jih vse drugo nič ne briga. Nasprotno, Einstein se je vedno zanimal tudi za druga važna filozofska, politična in socialna vprašanja in je o njih govoril in pisal. Zanimivo je njegovo mnenje o razmerju med vero in znanostjo, o čemer je tudi večkrat pisal. Tukaj hočemo navesti njegove misli o tem vprašanju.

O razmerju med vero in znanostjo je Einstein v knjigi „Out of my later years“ napisal naslednje misli: V 18. in 19. stoletju je bilo razširjeno mnenje, da obstaja nepremostljivo nasprotje med vero in znanostjo. Mnogi so bili prepričani, da bo znanost nadomestila vero, in da spada vse, kar se ne da znanstveno dokazati, med vraže. To stališče pa je bilo napačno.

Znanost — pravi Einstein — nas namreč ne uči ničesar drugega kot to, v kakšni zvezi so dogodki med seboj in kako vpliva en dogodek na drugega. V tem pogledu je dosegla znanost velike uspehe. Znanost torej ugotavlja

obstoj nekega pojava, ne more pa pojasniti niti vzroka niti končnega namena tega pojava. To more pojasniti samo vera, in prav v tem je silno važna funkcija vere v socialnem življenju človeka.

Če govori znanstvenik o zadnjem vzroku in končnem namenu nekega pojava, je prekoračil meje znanosti, ker znanost tega ne more ugotoviti in pojasniti. Prav tako greši tisti, ki skuša posegati na znanstveno področje z verskimi argumenti. Če bosta znanost in vera ostajala vsaka na svojem področju, ne more nikdar priti do nasprotja med vero in znanostjo, kar se je dogajalo v preteklosti zaradi napačnega pojmovanja bistva znanosti in vere.

Vendar — kljub temu, da imata vera in znanost svoje točno določeno področje — obstaja neka povezanost med obema. Dočim določa vera končni namen pojava, stvari (npr. človeka), mora vernik — zlasti teolog — upoštevati znanstvene ugotovitve glede obstoja in razvoja stvari, mora računati z naravnimi zakoni in logičnim sklepanjem, dočim mora znanstvenik vedeti, da s še tako natančnim opisom pojava ni odkril zadnje resnice glede vzroka in namena pojava. To medsebojno odvisnost vere in znanosti označuje Einstein s stavkom: „Znanost brez vere je hroma, vera brez znanosti je slepa.“

Sm R

NOVE KNJIGE

Vladimir Kozina: ***Slovenija v plamenih***

Vladimir Kozina, župnik v ZDA, je slovenski javnosti znan po svoji sicer drobni, toda po vsebini bogati in odlični knjižici „Komunizem, kot ga jaz poznam“, ki jo je založil in leta 1971 izdal dr. Filip Žakelj. Ta knjižica, ki ima 84 strani, je najprej izšla v angleščini pod naslovom „Communism as I know it“ in je z njo amerikanškemu svetu predstavil komunistično revolucijo na Slovenskem. To knjižico je v slovenščino prevedel prof. Alojzij Geržinič.

Letos pa je župnik Kozina izdal novo, mnogo obširnejše delo „Slovenija v plamenih“, ki je izšla v založbi Sija v Buenos Airesu in ima 198 strani.

„Slovenija v plamenih“ ni samo močno izpopolnjena in razširjena knjižica „Komunizem, kot ga jaz poznam“, ampak je v mnogočem novo, obsežno delo (vsebuje nad 100 strani več kot omenjena knjižica) z mnogimi novimi podatki in dokumenti. Delo je deloma avtobiografsko, popisuje tragedijo svojih staršev in bratov, ob tem pa poda sliko razmer na Slovenskem od nemškega in italijanskega napada na Jugoslavijo leta 1941 dalje. Podrobno popisuje razmere v svoji rojstni vasi Sodražici in o zločinskem delovanju tamošnjih komunistov, popisuje umor svojega brata Franceta, učiteljice Ivanke Novak

Škrabčeve, svojega očeta Janeza, matere Frančiške, brata Janeza in drugih oseb.

V nekaterih poglavjih so opisani sicer že znani dogodki, toda so dodani nekateri novi podatki (npr. Kočevski proces, Nemška ofenziva, Izkop jelen-dolskih junakov in dr.). Popisan je tudi upor bogoslovcev v ljubljanskem semenišču, ki so hoteli vstopiti v domobranske vrste. Danes bi verjetno te „upornike“ bolj prizanesljivo sodili. Njihova želja je bila pač biti med slovenskimi fanti-domobranci in jim duhovno pomagati.

Zanimivo in živahno je popisano 5. maj 1945, begunska pot na Gorenjsko in čez Ljubelj na Koroško in potem na Vzhodno Tirolsko in Lienz, kjer so dobili slovenski begunci izkaznice Narodnega odbora za Slovenijo, ki so bile tiskane v slovenščini in angleščini. V knjigi je tudi (verjetno prvič tiskana) slika te izkaznice. Slovenski begunci so se nato skupaj s piscem knjige preselili v gorsko župnijo Anras, kjer so jih ljudje gostoljubno sprejeli. Tu je prejel Kozina iz rok škofa dr. Rožmana mašniško posvečenje in imel slovesno novo mašo, kar je obširno popisano.

Dalje je v knjigi objavljeno prvo škofovo pastirsko pismo v begunstvu. Tudi je objavljen celotni škofov odgovor Borisu Kidriču na njegove trditve in obtožbe na ljubljanskem kongresu OF. — Škoda, da knjiga nima kazala.

G. župnik Kozina zasluži za to knjigo veliko pohvalo in zahvalo:

povalo za natančen in podroben popis dogodkov v najtežji dobi slovenske zgodovine, in za lahek in vsem razumljiv slog pisanja; zahvalo pa zasluži zato, ker se je kljub vsej svoji poklicni zaposlenosti lotil tako potrebnega in važnega pisanja, česar se večina naših ljudi tako zelo otepa.

R. Smersu

Rudolf Smersu:

Zadružništvo — temelj gospodarske osamosvojitve

Ob dvajsetletnici ustanovitve Kreditne zadruge SLOGA v Argentini — je izšla v založbi Zedinjene Slovenije brošura z naslovom „Zadružništvo — temelj gospodarske osamosvojitve“. Napisal jo je Rudolf Smersu. Brošura je nekaj priročnik o zadružništvu in vsebuje poleg uvoda zgodovino nastanka prvih zadrug. Dalje govori o bistvu zadružništva, ki je medsebojna pomoč brez iskanja dobička. Naštete so vrste zadrug, od katerih so najvažnejše konzumne, produktivne in kreditne. Jasno in pregledno je popisano zadružništvo na Slovenskem, ki je v drugi polovici prejšnjega stoletja rešilo slovenskega kmeta. Orisano je tudi sedanje stanje v domovini, kjer pravega svobodnega zadružništva ni več. Dve poglavji sta posvečeni zadružništvu v Argentini. — Brošura ima pomen zlasti za mlajši rod kateremu bo odkrila kos lepe slovenske zgodovine in mu vcepila smisel za zadružno misel.

M. M.

Zorko Simčič: Korenine večnosti

Tine Debeljak: Venček poljskih vojaških popevk

Kot priloga Vestnika, glasila slovenskih protikomunističnih borcev, sta nedavno izšli dve manjši pesniški zbirki: *Korenine večnosti* — avtor Zorko Simčič, in *Venček poljskih vojaških popevk* — avtor dr. Tine Debeljak. Zbirki sta po obsegu skromni, po svoji vsebini pa dragoceni. Iz obeh veje vojaški duh, duh boreca za domovino in za človečanske ideale.

Simčič je svojo zbirko posvetil mrtvima bratoma in vsem njunim mrtvim in živim soborcem. Obsega 14 pesmi. Nekatere so pravi pesniški dragulji: Dvojna zvestoba, Nagrobni napis bratu Mirku za dan, ko bo imel svoj grob, Vrnjeni v maju govori Bogu, Bog govori vrnjenemu v maju, Turjaška — pet let pozneje in morda najlepša „Mrtvaški boben“. — Simčič je to svojo zbirko namenil kot prilog Vestniku in Taboru.

Debeljakova zbirka pa obsega 15 prevodov poljskih vojaških popevk in je okrašena z lesorezi akademske slikarice Bare Remec. Popevke so tako prirejene, da se morejo peti po izvirnih melodijah. Na prvem mestu je znana „Ni še Poljska nam propadla“, ki je postala poljska narodna in državna himna. Potem so: Pesem tretjega maja, Mi prva brigada in Jasinskega „Poziv iz Varšave“.

Sm. R.

Hudičev advokat

Morris West — Jože Škerbec

Contessa ga je preplašeno pogledala in namrščila obrvi, on pa je resno nadaljeval:

„Spoved ni blazinjak psihiatra, ki olajšuje samorazodevanje, da bi pomnožilo ugodje z očiščenjem spomina. Je sodni zakrament, s katerim se odvezuje, če se prizna krivdo in obljubi spokornost ter poboljšanje. Prvo je za vas lahko; delno je že opravljeno. Za drugo

se morete pripraviti z molitvijo in umsko disciplino, in zlo, ki ste ga že zagrešili, začnite popravljati.“

Pogledala ga je zbegano.

„Mislite na Nickija, na Mr. Blacka?“

„Mislim na vas, draga contessa. na vaše lastne želje, na vašo ljubosumnost do Nine Sanduzzi in do njenega sina. Kar se tiče Mr. Blacka...“ Meredith je omahoval za trenutek, njegove oči so se skalile in njegova usta so dobila odločen izraz. „Jaz mu bom govoril. Vendar se zelo bojim, da me ne bo poslušal.“

XV. Poglavlje

Sredi naselja je Paolo Sanduzzi naletel na mater. Nina je bila pred kovačijo in se je pogovarjala z Martinovo ženo. Zraven njiju je stala Rosetta v najboljši obleki in čakala, da bi jo privikrat peljali v graščino. Nina ga je pogledala začudeno.

„Kam greš? Sedaj je delovni čas. Zakaj se ti mudi?“

Iz dečka so besede kar vrele:

„Danes mi ni treba delati. Contessa mi je dala dovoljenje. V Rim bom šel. Rekla mi je, naj vam povem in naj povem tudi to, da bosta šla tudi Pietro in Cita in da grem zato, da se bom učil...“

„Počakaj malo,“ je dejala Nina osorno. Še enkrat začni! Kdo je rekel, da boš šel?“

„Contessa, ona gre k svojemu

zdravniku. Tam bo ostala dva meseca.“

„In te hoče vzeti s seboj?“

„Da.“

„Zakaj?“

„Potrebuje strežnikov, se vam ne zdi?“

„Ti si vrtnarjev pomočnik. V Rimu ni zelenjavnih gred.“

Deček se je nevoljno skremžil.

„Kratko in malo me potrebuje. Poslala me je naj vam povem.“

Ženski sta se pomenljivo spogledali. Nina Sanduzzi je odvrnila naravnost.

„Tedad se lahko takoj vrneš in ji poveš, da ne boš šel. Jaz dobro vem, kdo te potrebuje v Rimu: contessa ne.“

„Vendar tisto ne drži! Ona mi je rekla, naj vam povem, da Anglež ostane tukaj.“

„Koliko časa?“ Na klasičnem obrazu se je nabiral gnev. „En teden, morda deset dni. In potem bo pospravil kovčke in odpotoval — v veliko mesto iskat tebe, moj Paolo. S takšno zvijačo ne bi premotil niti otroka.“ Neokretno ga je objela. „Ti ne greš in konec besed. Tvoja mati sem in ne bom dovolila.“

„Tedad bom šel tako ali tako.“

Dvignila je roko in mu prisolila krepko klobuto.

„Ko boš odrasel in se boš lahko sam vzdrževal in si poiskal delo, boš lahko tako govoril. Če me contessa vpraša, ji bom v obraz povedala. In če bi se kaj zgodilo, bom poskrbela, da bo doktor obvestil policijo v Gemellu Maggiore.

To bo držalo pri miru tvojega Angleža. Sedaj pa kot dober otrok kar lepo pozabi na to!“

„Nikdar ne bom pozabil! Ona me je povabila in jaz hočem iti. Ona je padrona in vi niste nihče! Vi niste nič drugega kot ljubica svetnika!“

Nasilno se je iztrgal iz Nininih rok in stekel po poti navzdol, da so mu kraji sprajce vihrali. Mati je gledala za njim z okamenelim obrazom. Martinova žena je podršala po tleh z bosimi nogami in prepadeno rekla:

„Saj ne ve, kaj govori. Saj je še otrok. Sliši reči...“

„Njegov oče je bil svetnik,“ je dejala Nina razboleno, „in njegov sin hoče postati feminella.“

„Saj noče,“ je dejala Rosetta glasno in odločno. „Paolo je otrok. Ne ve, kaj bi rad. Jaz bom uredila, da se bo vrnil in vas prosil za odpuščanje.“

Predno je njena mati utegnila ugovarjati, je odbrzela v nedeljskih šolenčkih, in zadnje, kar sta videli od nje, je bilo frfranje krila in dvoje ogorelih nog, ki so kmalu zginile za bregom.

— — —

V sončnem kotu vrta je Nicholas Black prevlekel s firnežem sliko Paola Sanduzzija, križanega na oljčnem drevesu. Ko je zaslišal Meredithove korake, je povzdignil glavo in ga zbadljivo pozdravil.

„Dober dan, Meredith. Upam, da ste dobro spali.“

„Slabo. Vas ne motim?“

„Prav nič. Že končujem. Bi radi

videli, kaj sem naslikal? Mislim, da je moje najboljše delo.“

„Hvala.“

Meredith se je obrnil, se postavil nasproti stojalu in gledal sliko. Slikar se je zasmel, ko je videl njegov izraz.

„Vam ugaja, Meredith?“

„Bogokletno je, Mr. Black,“ je dejal hladno duhovnik.

„To odvisi, se razume, od vidika. Zame je simbol. Sliki sem dal naslov Znamenje nasprotovanja. Naslov je ustrezen, se vam ne zdi?“

„Zelo.“ Meredith je odstopil nekaj korakov od slikarja in dejal: „Prišel sem vam sporočit, Mr. Black, da niti contessa niti Paolo Sanduzzi ne bosta šla v Rim. Contessa vam bo hvaležna, če zapustite dvorec čimprej.“

Slikar je postal rdeč od jeze.

„Lahko bi bila toliko ljubezniva, da bi mi povedala osebno.“

„Jaz sem se ponudil, da jo predstavljam,“ je odvrnil Meredith. „Ona je nesrečna ženska, ki potrebuje veliko pomoči.“

„In Cerkev koprni, da bi ji jo nudila. Je zelo bogata, menim.“

„Cerkev je hotela pomagati tudi vam, Mr. Black, in vi ste dejansko zelo bedni.“

„Pojdite k vragu z vašo pomočjo, Meredith! Od vas ne maram ničesar. Mi ustrezete in greste stran? Sem zelo zaposlen.“

„Nekaj sem vam prinesel, kar bi vas moglo zanimati.“

„Za kaj gre? Za kakšno brošuro Družbe za širjenje katoliške vere?

„Ne ravno za to. So osebni spisi Giacoma Neroneja. Bi jih hoteli pogledati?“

Sebi navkljub je slikar začutil zanimanje. Obrisal si je roke v cunjo in brez besed vzel sveženj iz Meredithovih rok. Odprl je platnice in prebral nekaj strani v tišini. Potem je zaprl zvezek in vprašal s prisiljenim in čudnim glasom:

„Zakaj mi kažete to?“

„Je pretresljiv dokument: osona zgodba človeka, ki je izgubil vero — kot vi — in jo spet pridobil. Mislim sem, da bi vam lahko pomagal.“

Nicholas Black ga je srepol zrl in nato spačil ustnice v boleč izraz.

„Meni pomagal! Vaš smisel za humor je čudovit, Meredith! Se zavedate, kaj ste storili? Vrgli ste me iz te hiše. Vzeli ste mi poslednjo možnost financiranja razstave, s katero bi si znova lahko priboril umetniški sloves. In umazali ste edino spodobno stvar, ki sem jo skušal izvesti v svojem življenju.“

Meredith ga je gledal vprašujoče.

„Ne razumem vas, Mr. Black.“

„Tedaj vam bom razložil, monsignor,“ je dejal slikar z istim napetim glasom. „Kot vsi drugi v tej prekleti vasi ste se tudi vi prepričali, da se zanimam za Paola Sanduzzija samo zato, da bi ga zapeljal. Je res ali ne?“

Meredith je prikimal. Slikar se je obrnil stran od njega in dolgo

časa gledal prek trat s sončnimi lisami proti dvorcu. Ko je spregovoril, je bil njegov glas čudno mehak in oddaljen.

„Ironija, Meredith, je v tem, da bi vi ob kateri koli drugi priložnosti v zadnjih petnajstih letih mogli imeti prav. Ta deček mi navdihuje ljubezen, res je. Vendar ne tako, kot vi mislite. Videl sem v njem vse, kar manjka v moji lastni naravi. Jaz sem ga hotel vzeti s seboj, da bi ga vzgojil in napravil iz njega, kar nisem sam nikdar mogel biti: popoln moški, po telesu, po razumu, po duhu. Če bi bilo treba zavreti vso silovitost strasti, vso mojo potrebo po ljubezni in naklonjenosti, sem bil pripravljen to storiti. Vendar vi mi tega ne bi verjeli, kajne?“

Tedaj je Meredith brez pomisleka izrekel najbolj surovo pripombo, ki jo je bil zmožen v vsem svojem življenju. Dejal je resno:

„Mogel bi verjeti, Mr. Black, toda vi tega ne bi bili zmožni brez posebne božje milosti. In kako bi prosili zanjo, če pa nimate vere?“

Nicholas Black je pomolčal in zrl na sliko Paola Sanduzziija, križanega na temnem oljčnem drevesu. Čez čas se je obrnil k Meredithu in mu dejal z ledeno hladno vljudnostjo:

„Napravite mi uslugo in odidite, monsignor. Ničesar ni, kar bi vi mogli storiti zame.“

Blaise Meredith se je počasi vračal v hišo, pobit zavoljo prepričanja o svojem polomu.

Kosilo je bilo zanj mučna zadeva. V glavi mu je šumelo, roke je imel lepljive in vsakokrat, ko je globoko zadihal, je čutil ob rebrih hudo bolečino. Hrana se mu je zdela brez okusa in vino kiselkasto. Vendar se je moral nasmihati in kramljati s contesso, ki je sedaj, ko se ga že ni več bala, želela pogovarjati se z njim.

Nicholas Black se ni prikazal. Oprostil se je po strežniku in prosil, da bi mu nesli kosilo v njegovo sobo. Contessa je bila radovedna, kaj se je dogodilo med njima, in Meredith se je moral kriti z vljudnostno izmišljotino, češ da sta prišla nekaj navzkriž in da je bilo Blacku najbrž nerodno, da bi se srečal z njima.

Po kosilu je šel v svoje stanovanje, da bi počival med vročimi urami. Vzpenjanje po stopnicah mu je povedalo jasneje od zdravnika, kako bolan je bil. Vsaka stopnica je pomenila trud. Pot mu je lil z obraza in telesa in bolečina ob rebrih je bila tolikšna kot če bi ga zabadal z nožem, vsakokrat ko je dihnil globoko. Poznal je zadosti medicino, da je vedel, kaj se dogaja bolnim za rakom. Tvor in krvavitve jih tako oslabijo, da dobe pljučnico in umrjejo hitro. Toda v skladu s pravili je bil še daleč od tiste stopnje. Bil je še na nogah in hotel se je obdržati na njih čimdlje.

Ko je prišel navrh stopnic, ni šel naravnost v svojo sobo, ampak v nasprotni smeri po hodniku do

sobe, ki jo je imel Nicholas Black. Slišal je, da se je slikar premikal, vendar ni bilo odgovora na njegovo trkanje in ko je skušal odpreti vrata, so bila zaklenjena. Potrkal je znova, počakal malo in potem odšel v svojo sobo.

— — —

Sam v svoji sobi, kamor je sonce sijalo poševno skozi žaluzije in padalo na sliko Paola Sanduzzija, se je Nicholas Black medlo pogrezal v dokončno praznino obupa.

Vtem dejanju ni bilo blaznosti, ni bilo tesnobne omračitve uma spričo nakopičenja nedopovedljive groze. Bilo je preprosto in poslednje priznanje, da je življenje nerešljiva uganka, igra, ki res ni bila vredna, da bi se z njo še nadalje ukvarjal.

Tisti, ki so pri igri dobivali, so se lahko dalj časa predajali slepilom igre; toda tisti, ki so zgubljali kot on, niso imeli drugega izhoda, kot da se oddaljijo s čim večjim dostojanstvom od razmetanih kart, razlitega konjaka in žaltavega dima zadnjih cigar.

Vse je tvegalo v tej poslednji igri: denar, zaščito pri contessi, priložnost obnovitve svojega umetniškega slovesa, upanje, da bi opravičil svojo okrnjeno in nepopolno moškost, za katero ga je prikrajšala narava. Toda sedaj je prišel do spoznanja, da je igral, kot zmeraj, proti zaznamovanim kartam in z vsemi kartami urejenimi proti njemu. Njegova lastna narava, postava, Cerkev, vse se je zarotilo, da bi mu preprečilo

najpreprostejša in najpotrebnejša življenjska zadoščenja. Bil je povsem oropan, v razsulu celo v upanju. Nikjer ni bilo več kraja, od koder ne bi bil izgnan s sramotanjem.

Cerkev bi mu lahko nudila zaveze, toda terjala je surovo ceno: podvrženost uma in volje, skesanost in grenko odpoved celotnega življenja. Sivi inkvizitorji, kot je Meredith, bi ga krtačili brez usmiljenja in ga navajali k pohlevni hoji proti večnosti. Ne bi mogel prenašati vsega tega in tudi ne bo.

Vstal je, stopil do mize, vzel list papirja, naglo napisal tri vrste in se podpisal. Nato je zgrabil nož, s katerim je strgal paleta, se približal sliki, ki je bila na stojalu, in hladnokrvno razparal platno na kosce.

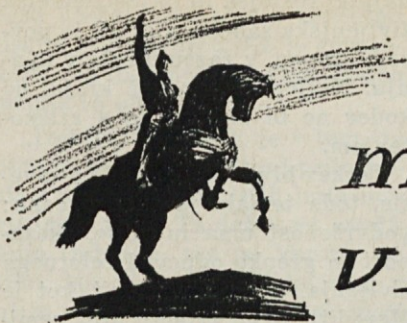
(Konec prihodnjič)

Truplo v polju

Nimam duše več, telo so
divje rože mi prekrile,
ko v pohodu zmagoslavnem
so po zemlji se razlile.

Nič več moja kri ni slana
in prhnim kot mrtva stebila;
zdaj samo še vdano čakam,
kdaj pomlad me bo razgrebla.

France Balantič

med nami v Argentini

Procesija sv. Rešnjega telesa

Med najlepše verske obrede v slovenski skupnosti v Buenos Airesu sodi telovska procesija v zavodu Don Bosco v Ramos Mejiji.

Izredno lep in sončen dan ter 30-letnica odhoda iz Slovenije sta letos privabila izjemno številne rojake. Ob desetih je bila v cerkvi Marije Pomočnica sv. maša. Msgr. Anton Orehar, s katerim sta somaševala Matija Lamovšek in Gregor Mali, je v mašnem govoru poudarjal pomen sv. Rešnjega telesa za krščansko življenje in priporočal prejemanje sv. obhajila v življenju in pred smrtjo ter tudi prejem bolniškega maziljenja. Med mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je spremljal organist Štefan Drenšek in ga vodila skupina moških pevcev „Gallusa“.

Po maši se je razvila procesija po prostranem zavodskem vrtu. Oltarje so postavile slov. skupnosti iz San Justa, iz Castelarja in Slovenske vasi, San Martina in Carapachaya ter Ramos Mejije, evangelije pa so peli Gregor Mali, Matija Lamovšek, Jure Rode in Jože Škerbec. Prevozni zvoč-

niki so lepo povezovali vse udeležence v molitvi in petju. Po procesiji je bil v cerkvi še zadnji blagoslov in zahvalna pesem.

Alojzijeva proslava

Na nedeljo v bližini praznika sv. Alojzija, zavetnika mladine, priredi šolski odsek društva Zedinjena Slovenija vsako leto Alojzijevo proslavo za vse slovenske ljudskošolske otroke v Buenos Airesu.

Letos je bila v nedeljo 22. junija in posvečena 30-letnici mučeniške smrti protikomunističnih junakov.

Ob štirih popoldne je bila v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša, ki jo je daroval delegat msgr. Anton Orehar in pri kateri je vodil petje mladinski zbor iz Slovenske vasi pod vodstvom ge. Zdenke Janove.

V pridigi je msgr. Orehar poudarjal, da so Alojzijevo svetniško osebnost gradile božja milost, oblikovanje staršev in lastna prizadevnost.

Po maši so se vsi zbrali pred spomenikom protikomunističnim žrtvam. V narodne noše oblečeni otroci Cankarjeve šole iz Berazateguija so po-

ložili pred spomenik slovenski šopek, spominske besede pa je spregovoril šolski referent ZS France Vitrih, nakar so vsi navzoči zapeli „Oče, mati, bratje in sestre...“

V dvorani so otroci najprej izročili šopek zlatomašniku Matiju Lamovšku, katehetu v domovini, v begunskih taboriščih in po slovenskih šolah v Argentini vse doslej. Program proslave je obsegal petje zbora Baragove šole (Zdenka Janova), Kunčičev prizor „Medaljonček“, ki so ga zagrali otroci Slomškove šole pod vodstvom Helene Malovrhove in Maksa Noseta, ter zborna recitacijo dr. Tineta Debeljaka, ki so jo izvajali učenci Rožmanove šole, katere je pripravil Maks Borštnik.

Proslava 30-letnice zdomstva v Mendozi

Na prvo majniško nedeljo so slovenski rojaki v Mendozi priredili spominsko proslavo 30-letnice odhoda iz domovine in življenja v zdomstvu.

Prireditvi so dali geslo: Z Marijo Pomagaj skozi življenje. S tem so dali izraza svojemu priznanju in iskreni zahvali za Njeno varstvo in vodstvo doma in v zdomstvu in izrazili tudi upanje, da „Marija slovenskega naroda ne bo zapustila“, kot je zagotavljal v najtežjih časih begunstva škof Gregorij Rožman.

To misel je že pri dopoldanski maši poudarjal dušni pastir Jože Horn. In tudi popoldanska proslava je izvenela v tej misli. Spored je zamislil in sestavil prof. Božidar Bajuk, režijski del je prevzel Rudi Hirschegger, okoli 30 fantov in deklet je sodelovalo

pri izvedbi programa, vmesne Marijine pesmi so peli vsi udeleženci, sklepne besede pa je spregovoril župnik Ivan Tomažič.

Občni zbor SKA

V petek 14. junija je bil občni zbor SKA, na katerem je bil potrjen dosedanji odbor, ki ga sestavljajo: predsednik dr. Tine Debeljak, podpredsednik arh. Marjan Eiletz, blagajnik Ladislav Lenček, tajnik dr. Alojzij Kukovica; v nadzornem odboru sta Joža Vombergar in dr. Jože Krivec. V odbor spadajo tudi vodje posameznih odsekov: dr. Mirko Gogala za teološki odsek, dr. Al. Kukovica za filozofski odsek, France Papež, urednik Meddobja in za literarni odsek, Lojze Rezelj za dramatski odsek, Nikolaj Jeločnik kot urednik Glasa in za glasbeni odsek, dr. Srečko Baraga za zgodovinski odsek in inž. Martin Povše za prirodoslovno-tehnični odsek.

Občni zbor Slomškovega doma

V nedeljo 26. aprila je bil 16. redni občni zbor društva Slomškov dom v Ramos Mejiji. Po poročilih odbornikov je bil izvoljen naslednji odbor:

predsednik Franc Vester, podpredsednika Marijan Šušteršič in Marjan Šifrer, tajnik Franc Pergar, finančni referent Avgust Jeločnik, blagajnik France Hribovšek, kulturni referent Jernej Tomazin, mladinski referent Jani Brula, gospodarski referent Ivan Makovec, socialni referent Herman Zupan st., prireditveni referent An-

ton Kastelic, šolski referent Lojze Lavrič, združni referent dr. Angel Kalin, v nadzornem odboru pa so Marjan Loboda, Herman Zupan ml. in prof. Vinko Logar.

Zlata maša g. Matija Lamovška

Zadnjo nedeljo v juniju je bila na Pristavi v Castelarju zlata maša g. Matija Lamovška, ki je dušni pastir za rojake v moronskem okraju. Za to priložnost je bila dograjena in otvorena dvorana na Pristavi, ki bo služila tudi za bogoslužje: na enem koncu ima namreč oder, na drugem pa prezbitერი, ki se zapre.

Rojaki iz Castelarja so za zlatomašniško slavlje vse skrbno pripravili in na dan zlate maše se je kljub slabemu vremenu zbralo nad vsa pričakovanja veliko rojakov.

Ob pol dvanajstih se je zlatomašnik s somaševalci napotil v kapelo. Pred vstopom vanjo ga je z deklamacijo pozdravila Marija Zure in mu izročila slovenski šopek, fant in dekle v narodnih nošah sta mu izročila novo bogoslužno posodje, predsednik Pristave France Rant pa ga je pozdravil v imenu rojakov iz okraja.

Po blagoslovitvi novega bogoslužnega prostora in križa ter molitvi za zlatomašnika se je začela slovesna maša. Z zlatomašnikom so somaševali msgr. Anton Orehar, ki je tudi pridiagal, Matija Borštinar, Jože Cenčič, dr. Mirko Gogala, Gregor Mali, Stan-ko Skvarča, dr. Alojzij Starc, Jože škerbec in dr. Filip Žakelj. Pevski zbor „Gallus“ je pel Sattnerjevo „Mi-

sso serafico“ pod vodstvom dr. Julija Savellija in ob spremljavi na harmoniju ge. Anke Savelli-Gaserjeve. Mašni napovedovalec je bil France Pernišek.

Po maši in zahvalni pesmi je bilo v spodnjih prostorih kosilo za 300 rojakov, ki so se pravočasno prijavili. Med kosilom so izrekli napitnico msgr. Orehar, bivši predsednik Pristave France Pernišek, selški faran in predsednik Slomškovega doma Franc Vešter in dr. Žakelj.

Ob 4 popoldne je bila v dvorani akademija, ki jo je napovedoval France Pernišek. Po traku je izrekel čestitke zlatomašniku njegov nečak, ki je župnik v Selcah, nato je bila reprodukcija zvonjenja iz šent Ruperta, šentruperški otroci pa so g. Lamovšku z deklamacijo čestitali k zlatemu jubileju.

Učenci Prešernove šole na Pristavi so svojemu katehetu čestitali z zborno recitacijo, ki jo je spesnil dr. Tine Debeljak in mu podarili rdeče nageljne, v imenu pristavske skupnosti je govoril dr. Julij Savelli, v imenu mater in žena ga. Magda Češarkova, v imenu ženske KA ga. Rozina Goriškova, v imenu pristavske mladine Janez Golob, v imenu nekdanjih učencev iz Slomškove šole Damjana Andrejak, Ivanka Makovec in Jani Brula in v imenu krajevnega šolskega odbora Ivan Kopač.

Otroci Prešernove šole so pod vodstvom ge. Anke Savelli-Gaserjeve zapeli nekaj pesmi, ob koncu pa se je vsem zahvalil zlatomašnik, ki so ga rojaki obdajali prav do večernih ur.

novice iz Slovenije

LJUBLJANSKA NADŠKOFIJA 31. XII. 1974

Razgrnili bi samo nekaj vidikov, ki nam prikažejo nadškofijo.

1. UPRAVLJANJE ŽUPNIJ

Od 293 župnij je z bivanjem v župniji vodilo pastoralno delo 202 škofijskih in 30 redovnih duhovnikov. Od 61 soupravljanih župnij jih soupravljajo škofijski duhovniki 57.

2. ŠKOFIJSKI DUHOVNIKI

Dne 31. decembra 1974 so bili razdeljeni po službah oz. krajih bivanja takole:

v škofijskih službah	19
župnikov	201
kaplanov	46
bolnih in upokojenih	40
po škofijah v Jugoslaviji	5
v misijonih	2
med izseljenci	8
na študiju v inozemstvu	7
v semenišču	13
v raznih službah	7

348

Eno župnijo vodi in biva v njej župnik, ki pripada zagrebški nadškofiji.

3. GIBANJE ŠTEVILA ŠKOFIJSKIH DUHOVNIKOV

Dne 31. decembra 1946 je nadškofija imela v Jugoslaviji 397 svojih duhovnikov. To število je padalo kar 20 let in doseglo najnižje stanje v letih 1966 in 1967 (304, leta 1964 pa 305). Če je število duhovnikov padlo skozi 20 let kar za 93, se je zadnjih 7 let dvignilo spet za 37.

Poleg novomašnikov so pripomogli k porastu števila duhovnikov še tisti, ki so se vrnili v domovino iz inozemstva (17) in ki so se inkardinirali (19) — skupno 36. To je praktično tisto število, za katero se je število vseh škofijskih duhovnikov dvignilo nad najnižjo točko.

Nadškofija je v 29 letih narasla za 254 duhovnikov (218 novomašnikov, 19 inkardinacij, 17 vrnjencev iz inozemstva).

V istih letih je „izgubila“ 303 duhovnike (umrlo 290, ekskardinacij 2, 2 zapustila domovino, 9 opustilo duhovniško službo). Razlika znesse 49 manj — padec od 397 na 348.

V letih popisa prebivalcev je prišlo na enega škofijskega duhovnika v nadškofiji

1948	1482 prebivalcev
1953	1756 prebivalcev
1961	1976 prebivalcev
1971	2124 prebivalcev

Po civilnem registru bi leta 1974 na enega škofijskega duhovnika prišlo 2149 prebivalcev. Če bi hoteli imeti danes isto število prebivalcev na enega škofijskega duhovnika kakor leta 1948, bi jih moralo biti 500 (ne pa 348).

4. ŽUPNIKI

Med župniki je bilo mlajših od 35 let (torej 34 in manj starih).

leta 1924	7	2,77% od vseh
leta 1935	6	2,33% od vseh
leta 1944	11	4,56% od vseh
leta 1959	11	5,64% od vseh
leta 1967	12	5,94% od vseh
leta 1971	19	9,69% od vseh
leta 1974	38	18,91% od vseh

→ je v nekdanj „normalnih“ razmerah komaj na 40 župnikov prišel eden, ki je bil star 34 let ali manj, danes pride eden skoraj na 5 župnikov (5,29). Če bi to stanje prikazali za več starostnih skupin, bi šele videli, v čem je današnje stanje različno in „neurejeno“ glede na nekdanje normalne razmere.

Če je bilo leta 1924 med župniki komaj 4 odstotke starejših od 70 let, še je ta odstotek leta 1944 dvignil kar na 15 in leta 1974 spet padel na 5,5. Čeprav opažamo rahlo upadanje tega števila starejših župnikov skozi vsa povojna leta, je pa vendar za to najznačilnejši čas po letu 1967.

5. „GENERACIJE“ V VRSTAH ŠKOFIJSKIH DUHOVNIKOV

Naj bi sestavili pregled škofijskih duhovnikov po letnikih za katerokoli leto v preteklosti, bi vedno odkrivali številčno močne in številčno zelo šibke letnike. Vendar pa večje število šibkih ali močnih letnikov posebej prihaja do izraza danes. Duhovniki, ki so rojeni 1907 ali prej, so v primerjavi z nekdanjimi leti dobesedno „razredčeni“. Potem naletimo spet na šibke letnike med 1918 in 1927 ter med 1935 in 1937. Življenjsko drevo škofijskih duhovnikov pozna zato tri močne „grozde“: med 1908 in 1917, 1928 in 1934 ter 1938 in 1949.

Danes imamo skoraj polovico manj duhovnikov, ki so stari 70 in več let, kakor pa leta 1964. Generacija med 55 in 69 leti je ostala relativno skoraj enako močna (upad za 10 odstotkov). Generacija med 35 in 54 leti je danes precej šibkejša kakor leta 1967 (za dobrih 20 odstotkov). Generacija do 34 leta starosti je v letih 1945, 1964 in 1967 predstavljala 16 odstotkov vseh škofijskih duhovnikov, danes pa jih predstavlja kar 31 odstotkov.

Konec leta 1945 je bilo polovico škofijskih duhovnikov mlajših kakor 53 let. Okrog leta 1953 se je ta starost povzpela kar na 55 let, danes pa jo najdemo pri 45 letih. Premikanje tega „težišča“ nam marsikaj pove, če se hočemo zamisliti.

6. KAPLANI IN ŽUPNIKI

Na nekaj manj kakor 5 župnikov v vrstah škofijskih duhovnikov pride en kaplan. Štiri dekanije (Ljubljana-okolica, Grosuplje, Žužemberk, Trebnje) nimajo nobenega škofijskega kaplana, pet dekanij ima po enega kaplana (Radovljica, Litija, Vrhnika, Cerknica, Kočevje), štiri imajo po dva kaplana (Kamnik, Zagorje, Ribnica, Novo mesto), tri imajo po tri kaplane (Domžale-Moravče, Leskovec, Črnomelj); škofja Loka ima 5 kaplanov, Kranj 8, Ljubljana-mesto pa 11.

SLOVENC PO SVETU

Binkoštno srečanje

„Slovenski svet, ti si krasan“, je bilo geslo letošnjega binkoštnega srečanja rojakov v Nemčiji, ki ga organizirajo izseljenski dušni pastirji. Vsakoletno binkoštno srečanje je njihova najvažnejša prireditev in je bilo že devetih po vrsti.

V nedeljo 18. maja se je zbralo v Killesbergu v Stuttgartu nad 2 tisoč rojakov, kar je presegalo pričakovanje prirediteljev. Srečanje se začelja zmeraj z mašo, prosvetno-družabni del pa obsega petje in narodne plesne ter krajše prizore, vse pa v okviru domačnosti in zdrave družabnosti. Bilo je tudi 15 parov narodnih noš. Geslo prireditve je razložila mlada dc-lavka ob začetku sporeda: Slovenski svet, to je naše zvesto slovensko srce! Slovenski svet, to je naša materina beseda! Slovenski svet, to je naša pesem! Slovenski svet, to je naša ljubezen do narodnih in verskih izročil naših dedov! — O prireditvi, ki je lepo uspela, se je pohvalno izrazil tudi škof iz Rottenburga dr. Georg Moser.

Za Slovence iz severnega Porenja in Porurja je bilo isto nedeljo srečanje v Düsseldorfu, kjer se jih je

zbralo nad 1200. Prireditev je bila v Philipshalle. Ob 4 popoldne je bila koncelebrirana maša, tej pa je sledil kulturni in zabavni program, ki je trajal do polnoči. Program so izvajale pevske in plesne skupine iz Belgije, Nizozemske in Nemčije.

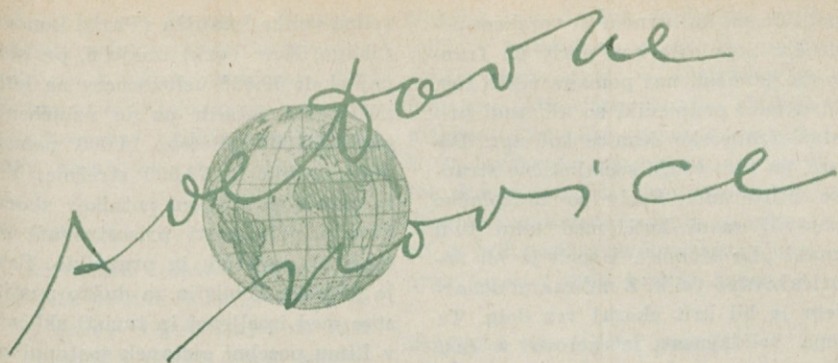
Namen teh binkoštnih srečanj je utrjevati med slovenskimi ljudmi v Nemčiji versko skupnost, buditi narodno zavest in gojiti zdravo domačo družabnost. To v veliki meri dosegajo in so se med rojaki v nemškem svetu zelo priljubila.

Novi župnik

pri sv. Vidu v Clevelandu

Župnija sv. Vida v Clevelandu je ena najpomembnejših slov. župnij v ZDA. Prejšnji župnik Rudolf Praznik je marca umrl, novi župnik pa je postal Edvard Pevec, sin slovenskih staršev iz Clevelanda, ki je letos obhajal srebrnomašniški jubilej.

Slov. župnija sv. Vida je bila ustanovljena pred 82 leti. Njen prvi župnik je bil msgr. Vid Hribar (od 1893 do 1906), za njim pa so jo vodili msgr. B. J. Ponikvar (od 1906 do 1952), msgr. Alojzij Baznik (1952-1969) in zadnjih 6 let do svoje smrti Rudolf Praznik.

Kardinal Lorenz Jaeger — umrl

V Paderbornu (Nemčija) je umrl eden izmed najstarejših nemških kardinalov Lorenz Jaeger, star 82 let. Znan je bil po svojih ekumenskih prizadevanjih. V letu 1960 je postal član Tajništva za edinost med kristjani. Isto leto je izdal knjigo „Ekumenski koncil, Cerkev in krščanstvo“, ki je vzbudila veliko pozornost in je bila v kratkem prevedena v mnoge jezike. Pozneje je izdal še razna dela iz ekumenskega področja in zato po pravici velja za enega izmed velikih borcev za zблиžanje kristjanov.

Novi mesija

Kakor poroča državna tiskovna agencija iz afriške države Zaire, je državni komisar za politične zadeve Engulu proglasil „Ljudsko revolucionarno stranko“, ki je edina stranka v državi, za „novo cerkev“, in ustanovitelja te stranke in državnega poglavarja Mobutu-ja za novega mesijo. Napadel je „uvožene re-

ligije“ in zapovedal odstraniti iz javnih cerkva vse verske slike in jih nadomestiti s fotografijami „državljana Mobutu-ja“. V proglasu je dobesedno zapisano: „Mobutu je naš prerok in Ljudska revolucionarna stranka je naša vera.“ Nad šest let stari otroci ne smejo dobivati nobene druge verske vzgoje kot „mobutizem“. Božič je odpravljen in odpravljena so tudi krščanska krstra imena.

Nenavadna solidarnost

Francoski katoliški dnevnik „La Croix“ je zašel v finančne težave zaradi dolgotrajne stavke poštarjev, ki je trajala 6 tednov. Ker se večina naklade razpošilja po pošti, je razpošiljanje ves ta čas obtičalo, kar je imelo hude posledice za finance lista. List se je obrnil na svoje bralce in sploh na francosko javnost, da mu pomaga plačati velik dolg in tako rešiti list pred propadom. Za tem pa so vplivne francoske osebnosti na

političnem, kulturnem in verskem področju podpisale nov poziv na francosko javnost, naj pomaga rešiti list. Med temi podpisniki so bili tudi pristaši francoske desnice kot npr. Debre, pa tudi vodja socialistične stranke Mitterand. Poziv so brezplačno objavili razni listi, med temi tudi znani „Le Monde“. Uspeh je bil nepričakovano velik. Z nabranim denarjem je bil krit skoraj ves dolg. Ta lepa solidarnost je gotovo v čast francoskemu narodu.

Duhovniški poklici na Poljskem

Na Poljskem ni pomanjkanja duhovnikov. Duhovniških poklicev je mnogo. Bogoslovje študira 4200 bogoslovcev. Na Poljskem je sedaj 17.978 duhovnikov, od katerih je okoli 4000 redovnikov. Država je razdeljena na 6700 župnij ter 27 nadškofij in škofij, katere upravlja 77 škofov. — V svobodnem svetu, kjer večina živi v velikem udobju, pa je pomanjkanje duhovniških poklicev.

Letališča — nova dušnopastirska skrb

Do sredine sedanjega stoletja se je potniški promet po morjih vršil na ladjah in tedaj je bilo poskrbljeno, da so imele večje potniške ladje svojega ladijskega duhovnika. V zadnjih desetletjih pa je silno narasel letalski potniški promet in s tem je nastal nov problem, kako urediti dušno pastirstvo za ogromno število uslužbencev na letališčih in za še večje število potnikov. Štiri medna-

rodna velika letališča (Pariz, London, Čikago, New York) imajo n. pr. skupaj okoli 50.000 uslužbencev na letališčih. Na letalih pa je uslužbenih okoli 50.000 pilotov, 14.000 pomožnega osebja in 73.000 strežnic. Vse to osebje in milijoni potnikov skoraj nimajo priložnosti prisostvovati sv. maši ob nedeljah in praznikih. Zato je papeška komisija za dušno pastirstvo med izseljenci in turisti sklicala v Rimu posebni sestanek zastopnikov škofij in duhovnikov na tistih letališčih, kjer se je že ustanovilo tako dušno pastirstvo, da se pogovore o vseh problemih dušnega pastirstva v zvezi z letalskim prometom.

Na Danskem samo 0,49% katoličanov

Po najnovejši škofijski statistiki je bilo lansko leto na Danskem 25.844 katoličanov, kar zneso 0,49% od celotnega danskega prebivalstva. Obstaja ena škofija, ki obsega Dansko in Groenlandijo. Ta je razdeljena na 51 župnij, v katerih deluje 123 duhovnikov. Redovnic je 571. To majhno število katoličanov je pripisovati dejstvu, da je bil protestantizem na Danskem izredno borben in sovražen katolicizmu.

Teden duhovnikov v ZDA

V mesecu februarju je ameriški predsednik Gerald Ford proglasil na svečan način mednarodni teden duhovnikov v Ameriki. V tem proglasu je Ford med drugim rekel tudi tole: V svetu, ki je poln trpljenja in nasilja, duhovniki vseh ver pomagajo

ljudem najti pot do miru. V svetu, ki je poln pokvarjenosti, kažejo duhovniki pot k višjim vrednotam. Oni so, ki nas približujejo enega k drugemu in tako nas približujejo tudi k našemu Stvarniku.

Sveto pismo

V Združenih državah Amerike so lansko leto prodali 9 milijonov izvodov sv. pisma. Ugotavljajo, da ima 80% ameriških družin sveto pismo.

Preganjanje duhovnikov na češkoslovaškem

Komunistični režim na češkoslovaškem je v zadnjem času poostril svoje postopanje zoper katoliške duhovnike in redovnike. Nad 40 duhovnikom je bilo prepovedano opravljati duhovniško službo; to so večinoma slovaški duhovniki. Mnoge izmed teh so zaprli.

Ko je umrl kardinal Štefan Trochta iz Litomeric, so se želeli udeležiti pogreba in sodelovati na pogrebnih svečanostih kardinali Alfred Bengsch iz Berlina in Karol Wojtyla iz Poljske. A niso dobili dovoljenja. Sedaj se je razširila vest, da je umrl kardinal Trochta dne 6. aprila lanskega leta zaradi možganske krvavitve zaradi divjaškega postopanja nekega komunističnega častnika.

Sovjetski glas o jezuitskem redu

Sovjetski časopis „Literaturnaja Gaceta“ je ob priložnosti zbora predstavnikov jezuitske družbe v Rimu zapisal sledeče trditve: Jezuitski red je v krizi in število redovnikov pada.

Vendar ima družba še vedno velik vpliv v katoliškem svetu. So pa v družbi razne struje — ekstremne in umirjene. Umirjene skupine skušajo približati katoliško cerkev množicam, ki so levičarsko usmerjene, in vpliv teh skupin narašča. Jezuiti so se vedno odlikovali zaradi svoje sposobnosti in prilagoditve realnemu stanju in prav to se v redu dogaja danes.

Škofijska televizijska postaja v Čikagu

Škofija v Čikagu je postavila novo televizijsko postajo, ki bo zajela okoli 500 krajev v državi Illinois in jo bo lahko poslušalo dva milijona in pol katoličanov, ki prebivajo v teh krajih.

Luteranski pastor postal katoliški duhovnik

Luteranski pastor Rudolf Schubach, ki je poročen in ima otroke, je prestopil v katoliško cerkev. Po odločbi papeža Pavla VI. bo po določeni pripravljalni dobi posvečen za katoliškega duhovnika, bo pa oproščen določil o celibatu. Takih primerov je bilo v zadnjih letih že več.

Sprememba ustave

V kantonu Ticino v Švici so spremenili prvi člen svoje ustave. Doslej je veljala katoliška vera za vero tega kantona. Na zahtevo protestantov, ki živijo poleg katoličanov v tem kantonu, pa so ustavo spremenili in določili, da imata tako katoliška cerkev kot protestantska cerkev pravno osebnost in uživata vso versko prostost.

Kje je kaj

UVODNIK	Kaj pomeni Marijino vnebovzetje današnjemu človeku (A. K.)	449
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Pobožnost do Jezusovega srca (Slovenski škofje)	451
	Molitveni namen	467
	Pri bratih Ogrinih na njuni fari v San Luisu (Tone Škulj)	486
	Kardinal Antonio Caggiano (Jože Guštin)	489
OB NAŠI 30-LETNICI	Odhod (dr. Jože Krivec)	453
	Zgodba Milana Zajca, rešenca iz Kočevskega Roga	463
	Proslave 30-letnice našega odhoda iz domovine in vetrinjske tragedije	463
NAŠA VPRAŠANJA	Narodno mešani zakoni med nami (Avgust Horvat)	473
PESMI	Rad Marijo bi poznal (Jože Pogačnik)	450
	Domobranci (dr. Tine Debeljak)	477
	Kočevski Rog	488
	Možu v spomin (Frančiška Rejeva)	491
	Naša zapoved (Jože Dular)	493
	Truplo v polju	501
RAZNO	Čemu naj molim? (Tilda Eiletz)	492
	Einstein o razmerju med vero in znanostjo (R. Sm.)	494
	Nove knjige (R. Sm. in M. M.)	495
ROMAN	Hudičev advokat (Morris West)	497
NOVICE	Med nami v Argentini	502
	Novice iz Slovenije	505
	Slovenci po svetu	508
	Svetovne novice	509

Leto XLII

Avgust - september 1975

Številka 8 in 9

Agosto - Setiembre Nº 8 y 9

duhovno življenje

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij
(msgr. Anton Orehar): urejuje uredniški odbor:

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158,
Buenos Aires.

Registro de la propiedad Intelectual No. 843.966

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158
Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103
USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3,
Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario,
Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Letna naročnina v Argentini in obmejnih državah je 400 pesov; v
ZDA in Kanadi 9 dolarjev; v Avstriji 160 šilingov; v Italiji 3.500 lir;
drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

Zunanja oprema in stalna zaglavja „Duhovnega življenja in „Bo-
žjih stezic“: Stane Snoj.

Ko je brezmadežna Devica dovršila tek zemeljskega življenja, je bila s telesom in dušo vzeta v nebeško slavo; in Gospod jo je povišal za Kraljico veseljstva, da bi bila v popolnejši meri upodobljena po svojem Sinu, Gospodu gospodov in zmagovalcu nad grehom in smrtjo.

Kakor pa je Jezusova mati v nebesih poveljučana po telesu in po duši in je kot taka podoba in začetek Cerkve, ki naj bo v prihodnjem veku dovršena, tako sveti tu na zemlji potujočemu božjemu ljudstvu kot znamenje trdnega upanja in tolažbe, dokler ne pride Gospodov dan.

(Dogmatična
konstitucija o Cerkvi II. vat. koncila, VIII. pogl.)

